

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ Α' | ΑΘΗΝΑΙ, ΙΩΑΝ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140 — ΤΗΛ. 718-308 | 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1981 | ΑΡΙΘ. 3

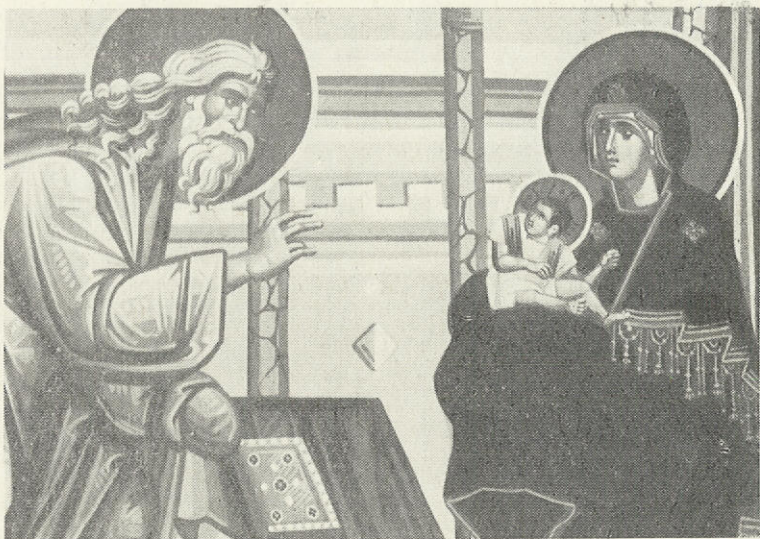
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐφραίνου πρεσβύτα δίκαιε. — Κων. Γ. Μπόνη, Ἀκαδημαϊκοῦ, Ὁμοτ. Καθηγ. Παν)μίου Ἀθηνῶν, Ἀποστολικοὶ Πατέρες, Ἰγνατίου Ἀντιοχείας Ἐπιστολαί, Β' Μαγνησιεύσιν Ἰγνατίου. — Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Πρωτάνεως Παν)μίου Ἀθηνῶν, Ἡ Ὁρθοδοξία ὡς παράγων δημιουργίας τῆς Εὐρώπης. — † Κ. Τ., Ἐμεῖς καὶ ὁ κόσμος. — Ι. Μ. Χατζηφώτη, Ὁ Ἀγιορειτικὸς Τύπος (Γ'). — Τάσου Μιχαήλ, Ἡ ἔξομολόγησι στὸς Ρώσους. — π. Τιμοθέου Κιλιφί, «Ποιμένες». — Μητροπ. Σάμου Παντελεήμονος, Ἀολουθεῖ τὰ ἴχνη τους. — Ἀντωνίου Μπλοῦμ, Ζωντανὴ προσευχή. — Μητροπ. Δράμας Διονυσίου, Τὸ Μυστήριον τῆς μετανοίας. — π. Φιλοθέου Φάρου, Ἡ ἐπιείκεια ὡς ποιμαντικὴ μέθοδος. — Ἰω. Φουντούλη, Καθηγ. Παν)μίου Θεσ)νίκης, Ἀπαντήσεις σὲ λειτουργικὰ, κανονικὰ καὶ ἄλλες ἀπορίες. — Πρεσβ. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, Ἀσκοῦν οἱ χιλιαστὲς προσηλυτισμό; — Βασ. Μουστάκη, Ἀπὸ τὸν Δ' Ψαλμό. — Ἐπίκαιρα. — Τὸ Βιβλίον. — Εὐαγγέλου Π. Λέκκου, Μέρμυρα γιὰ τὴν οἰκογένεια — Εἰδήσεις.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἰασίου 1 — Ἀθῆναι 140. Προϊστ. Τυπογραφείου Ἰωάννης Μιχαήλ. Ἀναστασάκη 3 Ζωγράφου. Τηλ. 7787.978.

ΕΥΦΡΑΙΝΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΑ ΔΙΚΑΙΕ

Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ (λεπτομέρεια).

Διὰ χειρὸς Παύλου Σιδέρη.

Χαῖρε κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε·

ἐκ σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης,

Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, φωτίζων τοὺς ἐν σκότει.

Εὐφραίνου καὶ σὺ Πρεσβύτα δίκαιε,

δεξάμενος ἐν ἀγκάλαις

τὸν ἐλευθερωτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν,

χαριζόμενος ἡμῖν καὶ τὴν Ἀνάστασιν.

ΑΛΗΘΕΙΕΣ
ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Αυτοσεβασμός είναι ή συναίσθησις του πιστού ότι πλάσθηκε κατ' εικόνα και όμοίωσιν του Θεού και ότι, έπομένως, είναι ή πιό μεγάλη μέσα στον όρατό κόσμο άξία. Ό αυτοσεβασμός δέν έχει καμμιά σχέση με τον έγωισμό και την υπερφάνεια.

★

Ό Μέγας Άντώνιος έλεγε: «Είδα όλες τις παγίδες του πονηρού άπλωμένες πάνω στη γη' και στενάζοντας είπα: Ποιός μπορεί τάχα να τις προσπεράσει; Και μιá φωνή μου άποκρίθηκε: 'Η ταπεινοφροσύνη».

★

Σάν πέσης να κοιμηθής, άφου προηγουμένως προσευχηθής, ό ύπνος του σώματος θα είναι ζύπνημα της ψυχής και τό κλεισιμο των βλέφαρων όρασις του Θεού.

(Μέγας Άντώνιος)

★

Οί Άγιοι, που τιμά ή Έκκλησία, πραγματοποίησαν τό ψαλμικό ρητό: «Έκολληθή ή ψυχή μου όπίσω σου, έμοι δέ άντελάβετο ή δεξιά σου». Πιάσθηκαν με λαχτάρα, με έπιμονή από τον Κύριο, όπως τό παιδάκι πιάνεται από τό ρουχα της μητέρας του και τότε ή πανοθενής χάρις Του τους στήριξε, τους ενίσχυσε, τους αξίωσε να βαδίσουν σταθερά στον δρόμο της ευαγγελικής τελειότητας.

★

Όταν άντλούν συχνά νερό από τά πηγάδια, βγαίνει έπειτα καθαρότερο κι άφθονότερο νερό. Όταν τό άφήνουν, σαπίζει. Τό ίδιο συμβαίνει και με τά υλικά αγαθά. Όταν ή φιλαργυρία τά κρατά κλεισμένα, είναι άχρηστα. Όταν ή άγάπη τά μεταδίδει, καρποφορούν τη σωτηρία.

★

Ό Παύλος είχε την άλυσίδα για τό στόλισμά του, όπως είχε ό Νέρων τό διάδημα. Κατοικούσε στο δεσμοτήριο, σαν να ήταν αυτό ό ίδιος ό ούρανός. Και άγαπούσε τις θλίψεις όχι λιγώτερο από τά έπαθλα, γιατί ήδη οι θλίψεις ήταν γι' αυτόν τιμή που του έκανε ό Κύριος.

(ιερός Χρυσόστομος)

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Β'. ΜΑΓΝΗΣΙΕΥΣΙΝ ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Του κ. ΚΩΝΣΤ. Γ. ΜΠΟΝΗ

Άκαδημαϊκού

Όμ. Καθηγητού του Παν/μίου Άθηνών

XIII. 1. Σπουδάσετε ούν βεβαιωθῆναι ἐν τοῖς δόγμασιν τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἀποστόλων, ἵνα πάντα, ὅσα ποιεῖτε, κατευοδωθῆτε σαρκὶ καὶ πνεύματι, πίστει καὶ ἀγάπῃ, ἐν Υἱῷ καὶ Πατρὶ καὶ ἐν Πνεύματι, ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει, μετὰ τοῦ
5 ἀξιοπρεπεστάτου ἐπισκόπου ὑμῶν καὶ ἀξιοπλόκου πνευματικοῦ στεφάνου τοῦ πρεσβυτερίου ὑμῶν καὶ τῶν κατὰ Θεὸν διακόνων. 2. Ὑποτάγητε τῷ ἐπισκόπῳ καὶ ἀλλήλοις, ὡς Ἰησοῦς Χριστὸς τῷ Πατρὶ κατὰ σάρκα καὶ οἱ ἀπόστολοι τῷ Χριστῷ καὶ τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι, ἵνα ἔνωσις ἢ σαρκικὴ τε καὶ πνευματικὴ.
10

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 258 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 23-24/1980 τεύχους.

2. ποιεῖτε gL: ποιῆτε G I 3. κατευοδωθῆτε GA: κατευοδωθῆ L κατευοδωθῆσθαι g (πβλ. Π.Δ.). I 7. Ἰησοῦς Χριστὸς G (+ καὶ) A: ὁ Χριστὸς Ig. 8. κατὰ σάρκα λ. A I κατὰ σάρκα — πνεύματι λ. g I καὶ τῷ πνεύματι λ. A.

(Άπόδοσις εἰς ἀπλῆν νεοελληνικὴν γλῶσσαν)

XIII. 1. Προσπαθῆτε λοιπὸν νὰ εἰσθε σταθεροὶ εἰς τὰ παραγγέλματα τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἀποστόλων, ὥστε με ὅλα ὅσα πράττετε νὰ εὐδοκιμῆσετε σαρκικὰ καὶ πνευματικὰ, εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην, με τὴν εὐλογίαν τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ μέχρι τέλους, μαζί με τὸν ἀξιοπρεπέστατον ἐπίσκοπόν σας καὶ τὸ ἀξιοπλόκον πνευματικόν σας στεφάνο που εἶναι τὸ πρεσβυτέριόν σας καὶ οἱ κατὰ Θεὸν διάκονοί σας. 2. Νὰ εἰσθε ὑποταγμένοι (εὐπειθεῖς καὶ ὑπάκοοι) εἰς τὸν ἐπίσκοπον καὶ μετὰξὺ σας, ὅπως ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὸν Πατέρα κατὰ σάρκα (ὡς ἄνθρωπος) καὶ οἱ ἀπόστολοι εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τὸν Πατέρα καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα, διὰ νὰ εἶναι ἡ ἔνωσις σαρκικὴ καὶ πνευματικὴ.

XIII. 1. «δόγματα» ἐνταῦθα νοοῦνται ἐντολαί, τὰ παραγγέλματα τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ οὐχι τὰ ἐν εἰδικῇ ἐννοίᾳ «δόγματα» τῆς πίστεως. Αἱ εὐαγγελικαὶ ἐντολαὶ ἀφοροῦν εἰς τὸν πρακτικὸν βίον τοῦ χριστιανοῦ. «Δόγματα» ἐν εὐρυτέρᾳ ἐννοίᾳ ὀνομάζονται ἐπίσης οἱ νόμοι, τὰ διατάγματα καὶ αἱ λοιπαὶ καθοριστικαὶ ἐντολαὶ τῶν ἀρχόντων τῆς πολιτείας, ἀκόμη οἱ ὅρισμοι καὶ αἱ ὑποχρεωτικαὶ ἐντολαὶ τῆς κοινότητος τῆς ἐκκλησιαστικῆς, ὅπως καὶ αἱ διαταγαὶ γενικῶς τῶν ἀνωτέρων ἀξιοματούχων, ἀκόμη καὶ αἱ ἐντολαὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου καλοῦνται «δόγματα». Πβλ. Λουκ. 2,1. Πράξ. 17,7. 16,4. Κολ. 2,14. Ἐφεσ. 2,15. Ματθαῖ. III, 1,3. Ἰωσήφου, Ant. XV, 5,3. Φίλωνος, Νόμων ἱερῶν ἀλληγορίας (Leg. alleg. I,55 L. Cohn, φωτ. ἀνατ. Βερολ. 1886 σ. 74 στχ. 23). Ὁ Ἰγνάτιος λοιπὸν «δόγματα» ὀνομάζει τὰς ἐντολὰς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἐφεσ. 9,2), τὸν νόμον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ οὐ δὲ καλεῖ ταῦτα «τὰ διδάγματα τῶν ἀποστόλων» (Τραλλ. 7,1). — «πάντα, ὅσα ποιεῖτε, κατευοδωθῆτε» ἀπαιτεῖ τὸ τοῦ Παλμ. 1,3. — «σαρκὶ καὶ πνεύματι» πβλ. τὸ χωρίον τοῦ Ἰγν. Ἐφ. 10,3. «πίστει καὶ ἀγάπῃ» πβλ. καὶ Ἰγν. Ἐφ. 1,1, Μαγνησ. 1,2. — Ἡ σειρά «Υἱός» - «Πατήρ» - «Πνεῦμα» ὡς ἐν Β' Κορ. 13,13. — Περὶ τοῦ πρώτου συνθετικοῦ «ἄξιος» ἐν ταῖς λέξεσιν «ἀξιοπρεπεστάτου» - «ἀξιοπλόκου» λόγος ἐγένετο ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῆς ἐρμηνείας τῆς πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολῆς τοῦ Ἰγνατίου. Σημειώσεως ἄξιον εἶναι ὅτι ἡ σύνθετος λέξις «ἀξιοπλόκος» ἀπαντᾷ τὸ πρῶτον παρὰ τῷ Ἰγνατίῳ. — «Ὑποτάγητε... καὶ ἀλλήλοις». Ἡ μετὰ τῶν χριστιανῶν ἀλληγοποταγὴ καὶ ὑπὸ τοῦ Παύλου ἐν Ἐφεσ. 5,21. Ἐπίσης ἐν Α' Κλήμ. Κορ. 38,1. Πολυκ., Φιλιππ. 10,2.

Ἡ Ὁρθοδοξία

ὡς παράγων

δημιουργίας

τῆς Εὐρώπης*

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Γιὰ νὰ ἐννοήσουμε γιατί ἡ Ὁρθοδοξία ὑπῆρξε ἕνας ἀπ' τοὺς γενεσιουργοὺς παράγοντες τῆς Εὐρώπης πρέπει νὰ συνειδητοποιήσουμε ποιά εἶναι ἡ ἀληθινή ἐννοια τῆς Εὐρώπης καὶ ποιά εἶναι ἡ ζωτική ἐντελέχεια, πού ἐμψυχώνει καὶ ἐνοποιεῖ τὸν εὐρωπαϊκὸ ὄργανισμό.

Ἡ γεωγραφικὴ ἢ ἱστορικὴ θεώρηση δὲν μπορεῖ νὰ ὀδηγήσῃ στὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ Εὐρώπη εἶναι ἕνα ἀποκρυσταλλωμένο μέγεθος, πού μπορεῖ νὰ προσδιορισθῇ στατικά. Μερικοὶ καταργοῦν τὰ γεωγραφικὰ ἢ ἱστορικὰ σύνορά της καὶ ἐντάσσουν στὴν Εὐρώπη καὶ αὐτὲς τὶς θυγατρικὲς πολιτιστικὲς ἐκφάνσεις τῆς Βορείου ἢ καὶ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς.

Σήμερα πολὺ περισσότερο κερδίζουν ἔδαφος ἡ ἀξιολογικὴ ἢ ἡ πολιτιστικὴ θεώρηση καὶ ἡ ἐξέταση ὑπὸ τὸ θρησκευτικὸ πρῖσμα, πού μποροῦν πράγματι νὰ θεμελιώσουν τὴ συνείδηση τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος μέσα στὰ πλαίσια τῆς ἀνθρωπιστικῆς παραδόσεως. Ἄς θυμηθοῦμε τὸν οὐμανιστὴ πάπα Πίο τὸν Β' καὶ τοὺς οὐμανιστὰς τοῦ 15ου αἰῶνος, πού προέβησαν τὴν ὀνομασία «Εὐρώπη», πού προέρχεται ἀπ' τὴν ἑλληνικὴ μυθολογία. Μάλιστα οἱ οὐμανιστὲς, —παρὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ σχῆμα, πού στὸ μεταξὺ κορυφώθηκε—, διακήρυξαν, πὼς ἡ Εὐρώπη δὲν μπορεῖ νὰ ξεχωρισθῇ ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Βυζάντιο.

Ἄν χρησιμοποιήσουμε τὴν γενετικὴ ἱστορικὴ μέθοδο, θὰ διαπιστώσουμε, πὼς πολλὲς πτυχὲς τοῦ εὐ-

ρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ἐκφάνσεις συμπλέγματος κινήτρων ἢ γεγονότων καὶ γεννήματα προϋπαρχόντων ἱστορικῶν παραγόντων καὶ πολιτιστικῶν παρορμήσεων, πού ἄμεσα ἢ ἕμμεσα ἔχουν τὶς ρίζες τους στὴν ὀρθόδοξη βυζαντινὴ παράδοση.

Θὰ ἀναφερθοῦμε δειγματολογικὰ σὲ μερικὲς τέτοιες συναρτήσεις τῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν Ὁρθοδοξία:

1) Ἡ ὀρθόδοξη πνευματικότης τῆς ἐνωμένης καὶ ἀδιαίρετης Ἐκκλησίας τῶν πρώτων βυζαντινῶν αἰῶνων κατ' ὀρθωσεν σιγὰ - σιγὰ τὴν δημιουργίαν ἐνιαῖο χριστιανικοῦ προσανατολισμοῦ. Τοῦτο ἐπετεύχθη διὰ τοῦ ἐκτοπισμοῦ τῆς πανσπερμίας τῶν μύθων καὶ τῶν δεισιδαιμονιῶν τῶν προ-ἰνδογερμανικῶν, τῶν μὴ-ἰνδογερμανικῶν καὶ τῶν ἐνδογερμανικῶν φυλῶν, πού κυριολεκτικὰ ἀναβαπτίσθησαν καὶ μεταμορφώθησαν μέσα στὴν χριστιανικὴ κολυμβήθρα.

2) Τὸ Ὁρθόδοξο Βυζάντιο ἐπὶ αἰῶνες στάθηκε ὁ προμαχῶνας καὶ ὁ κυματοθραύστης τῆς Εὐρώπης, πάνω στὸν ὁποῖο διαλύονταν τὰ ἀλλεπάλληλα κύματα τῶν βαρβαρικῶν σιφῶν (τῶν Γότθων, τῶν Οὐννων, τῶν Περσῶν, τῶν Πετσεγένων, τῶν Σελτζούκων κ.λπ.). Τὰ σίφη αὐτά, ἐὰν δὲν ἀποκρούονταν ἀπ' τοὺς βυζαντινοὺς Ἕλληνας, θὰ κατέκλυζαν τὴν Εὐρώπη.

Ἡ Κωνσταντινούπολις ἐπὶ αἰῶνες ἦταν ὁ μέγας «χωνευτήριος λέβης», στὸν ὁποῖο ἀκόμη καὶ οἱ βάρβαροι μὲ τὸ χριστιανικὸ βάπτισμα καὶ μὲ τὴν πρόσληψη ἑλληνικῆς μορφώσεως μεταμορφώνονταν σὲ ὀργανικὰ μέλη τοῦ πολιτισμένου ἑλληνικοῦ Βυζαντίου.

Σὲ μιὰ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποία ἡ Δύση εἶχε βυθισθῇ στὸ σκοτάδι τῆς βαρβαρότητος, τὸ Βυζάντιο ἦταν τὸ προπύργιο τοῦ πολιτισμοῦ. Ὅπως λέγει ὁ Rambaud, ἡ Κωνσταντινούπολις «ἐμπόδισε τὶς σκυθικὲς φυλὲς νὰ κυριεύσουν τὴ μισὴ Εὐρώπη, ἐμπόδισε ἐπίσης νὰ γίνῃ ἡ Εὐρώπη μιὰ ἀπέραντη Σκυθία ἀπ' τὴν ἀμάθεια» (Alf. Rambaud, L' empire grec au dixième siècle, Paris 1870). Τὸ Βυζάντιο ἔδωσε τὸν καιρὸ στοὺς λαοὺς τῆς Δύσεως νὰ συγροηθοῦν σὲ κράτη καὶ νὰ δημιουργήσουν τὸν εὐρωπαϊκὸ πολιτισμό. Ὅπως ἔλεγεν ὁ Γίββων, «καθὼς ὁ μουσουλμᾶνος, ὅταν προσεύχεται, γυρῶν τὸ κεφάλι πρὸς τὴν Μέκκα, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο καὶ ὁ ἱστορικὸς πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ βλέμμα στραμμένο πάντα πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολις» (Ἄδ. Ἀδαμαντίου, Βυζάντιο, Μεγ. Ἑλλ. Ἐγκυκλοπ., τόμ. 7. Σπ. Ζαμπελίου, Βυζαντινὰ μελέται, Ἀθῆναι 1857, σελ. 67).

(Συνεχίζεται)

* Τηλεοπτικὴ ὁμιλία, πού μεταδόθηκε στὸ πρόγραμμα τῆς ΕΡΤ «Ἐδῶ γεννήθηκε ἡ Εὐρώπη».

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ

Τὸ περιβάλλον, ἔμφυχο καὶ ἄφυχο, οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ πράγματα, ἀσκοῦν πάντα μιὰ σοβαρὴ καὶ πολ-
λές φορὲς ὀλοκληρωτικὴ ἐπίδραση στὴ ζωὴ μας. Εἴ-
μαστε τόσο δεμένοι μὲ τὸ περιβάλλον καὶ ἰδιαίτερα
μὲ τοὺς συνανθρώπους μας. Ἡ κοινωνία διαμορφώ-
νει τὸν ἄνθρωπο καὶ δίνει κατευθύνσεις καὶ προσανα-
τολισμούς. Ὀλίγοι ἄνθρωποι μποροῦν νὰ ξεφύγουν
ἀπὸ τὰ δίκτυα τῆς. Διδάσκει, παρασύρει μὲ τὸν ἔξα-
ναγκασμό, ἐπηρεάζει μὲ τὶς ἀπαιτήσεις κάθε στιγμῆς,
δελεάζει μὲ τὰ θέλγητρα, ἐξαπατᾷ μὲ τὴν ἀπομίμηση
καὶ τελικὰ ἀφομοιώνει.

Ὅποιος θὰ ἀντισταθῆ στὸ κοινωνικὸ ρεῦμα θεω-
ρεῖται ἀκοινωνήτος, ἄρρωστος ψυχικὰ, ἀσυγχρόνι-
στος, ἀπολίτιστος. Τὸ κάθε τι στὴν κοινωνία γίνεται
μῶδα, συρμός, ἀνάγκη, ἐπιταγή, νόμος. Τὸ ρεῦμα δυ-
νατὸ, ἀσταμάτητο, μὲ ἀκάθεκτη ὄρμη τραβᾷ τὸν κα-
τήφορό του. Μόνο τὰ γερὰ θεμελιωμένα βράχια, τὰ
βαθεῖα ριζωμένα δένδρα θὰ μείνουν ὄρθια καὶ ἀμε-
τακίνητα.

Αὐτὴ ἡ εἰκόνα μπορεῖ θαυμάσια νὰ μεταφερθῆ
στὸν κάθε ἄνθρωπο καὶ ἰδιαίτερα σὲ μᾶς τοὺς κλη-
ρικούς. Στὸ θολὸ ρεῦμα μιᾶς ἄστατης, ἀμαρτωλῆς
κοινωνίας, εἶναι πολὺ εὐκόλη ἡ ἀφομοίωση, τὸ βού-
λιαγμα, ἡ ἐξουθένωση καὶ ἡ καταστροφή. Ἡ Ἁγία
Γραφή ὀνομάζει αὐτὴ τὴν κοινωνία κόσμος καὶ θε-
βαιώνει πὼς αὐτὸς «ὁ κόσμος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται».
Ἡ κοινωνία καλλιεργεῖ τὴν ἀσέβεια καὶ καρποφορεῖ
τὴν πολύμορφη ἀμαρτία. Ὁ Κύριος τὴν ὀνόμασε «γε-
νεὰ ἄπιστη καὶ διεστραμμένη, μοιχαλίδα καὶ ἀμαρτω-
λό». Ἐσημείωσε μάλιστα τόσο ἔντονα τὴν ἀντίθεση τῆς
κοινωνίας μὲ τὸν Χριστὸν καὶ τὴν διδασκαλία του.
«Ἄν ὁ κόσμος σᾶς μισεῖ, εἶπε, γνωρίζετε ὅτι πρῶτα
ἐμένα ἐμίσησε». Μὲ πόνο θὰ μιλήσῃ, γιὰ τὸ κακὸ ποῦ
βασίλευει στὴν κοινωνία καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος,
παρακαλῶντας τοὺς χριστιανοὺς νὰ σωθοῦν «ἀπὸ τῆς
γενεᾶς ταύτης τῆς σκολιάς». Ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης
θὰ συστήσῃ μέσον καὶ φάρμακον τῆς σωτηρίας τὴν
πίστη. «Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον ἡ
πίστις ἡμῶν», ἐνῶ ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος θὰ τονίσῃ
χαρακτηριστικὰ: «ὅποιος θέλει νὰ εἶναι φίλος τῆς
ἀμαρτωλῆς κοινωνίας, γίνεται ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ».

Σ' αὐτὴ τὴν κακὴ καὶ πονηρὴ κατάσταση τῆς κοι-
νωνίας ἀντιτάχτηκαν οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλη-
σίας μας, αὐτὴν ἐπολέμησαν μὲ τὸν λόγο καὶ τὴν γρα-

φίδα των, μὲ τὴν ἀγιότητα καὶ τὴν αὐταπάρνηση, μὲ
τὴν ἀγάπη καὶ τὰ καλὰ ἔργα.

Ἐμεῖς οἱ κληρικοί ἔχομε τὴν αἰώνια καὶ ἀκατάλυ-
τη ἀλήθεια, τὴν ἀποκάλυψη τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τὸ
εὐαγγέλιό του. Τὴ χριστιανικὴ ἀλήθεια δὲν μποροῦν
νὰ ξεροξιδώσουν τὰ ρεύματα τῶν ιδεῶν καὶ τὰ ὀρμή-
ματα τῆς κακίας. Θὰ παραμῆνε πάντοτε τὸ φῶς τοῦ
κόσμου. Αὐτὸ τὸ φῶς θὰ ζοῦμε καὶ θὰ μεταδίδωμε
στους ἄλλους, ἂν θέλωμε νὰ εἴμαστε συνεπεῖς στὴν
ἀποστολὴ μας σὰν καλοὶ ποιμένες.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους κινδύνους ποῦ δια-
τρέχομε οἱ κληρικοί εἶναι νὰ ἀφομοιωθοῦμε μὲ τὸ ἄτα-
κτο περιβάλλον, μὲ τὴν ἀμαρτωλὴ κοινωνία καὶ νὰ πα-
ρασυρθοῦμε στὸ θανατηφόρο ρεῦμα τῆς, ἐνῶ τὸ κα-
θῆκον μας εἶναι νὰ μπαίνομε μπροστὰ καὶ νὰ ὀδηγοῦ-
με σωστὰ τὰ πρόβατα τοῦ Χριστοῦ, «εἰς νομὰς σω-
τηρίου».

Μιὰ ἐναρμόνιση τοῦ κληρικοῦ μὲ τὶς ἀταξίες τῆς
κοινωνίας θὰ τὸν βγάλῃ ἀπὸ τὴν πορεία τῆς ἱερῆς
ἀποστολῆς του. Μιὰ εὐθυγράμμιση μὲ τὶς ἀδυναμίες
τοῦ κόσμου θὰ τὸν βυθίσῃ στὸ ἴδιο σκοτάδι. Μιὰ ὑπο-
χώρηση στὶς ἀσεβεῖς ἐξελίξεις πρὸς τὸ κακὸ θὰ τὸν
βουλιάξῃ, χωρὶς νὰ τὸ νιώσῃ, στὶς πλάνες τοῦ κόσμου
καὶ στους ἐκτροχιασμοὺς ἀπὸ τὴν κανονικὴ πορεία
πρὸς τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν ἀγιότητα. Εἶναι εὐκόλο νὰ φα-
νῆ κανεὶς συγχρονισμένος καὶ προοδευμένος στὸ πο-
νηρὸ πνεῦμα τῆς κοσμικῆς ζωῆς, ἀλλὰ θὰ χάσῃ τὸν
προσανατολισμὸ στὴν χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ στὴ σωτηρία
τῆς ψυχῆς του.

Μὴ λησμονοῦμε οἱ κληρικοί τὴν παραγγελία τοῦ
Κυρίου: «Ἐγὼ σᾶς διάλεξα ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ δὲν
εἴσθε σὰν τὸν κόσμον· ἂν ἤσαστε σὰν κι αὐτοὺς θὰ σᾶς
ἀγαποῦσαν. Ἄν σᾶς μισοῦν εἶναι γιὰτὶ δὲν τοὺς μοιά-
ζετε».

Ἄς θυμούμαστε τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου Παῦ-
λου «ἐν τῷ κόσμῳ ζῶντες οὐ κατὰ κόσμον στρατευό-
μεθα, ἐπειδὴ τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς ὑπάρ-
χει...».

Τὸ ἔργο μας προχωρεῖ καὶ ὀλοκληρώνεται στὴν
ἀγάπη ποῦ ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν ἀγιότητα.

† Κ. Τ.

Ο ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ (Γ')

(Περιοδικὰ ἔντυπα καὶ ἐπετηρίδες πού ἐκδόθηκαν στὸν "Αθω) *

Τοῦ κ. Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

9. — «Ὁ "Άγιος Σίμων ὁ Μυροβλήτης».

Διμηναῖον ὀρθόδοξον ἀγιορειτικὸν περιοδικόν. "Ε-
τος Α', Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος 1970, τεύχος
1. Τύποις «Ὄρθόδοξος Τύπος», Ζωοδόχου Πη-
γῆς 101, Ἀθῆναι. Συντάσσεται ὑπὸ Ἀγιορειτῶν
πατέρων. Ἰδιοκτῆτης - ἐκδότης - ὑπεύθυνος Συν-
τάξεως: Ἰάκωβος Μοναχός, Ἱερὰ Μονὴ Σίμων-
ος Πέτρας, Δάφνη, Ἄγιον Ὅρος. Διανέμεται
δωρεάν. Συντηρεῖται δι' αὐτοπροαιρέτων εἰσφο-
ρῶν.

Ἐκδόθηκε ὡς τὸ 1976, ὅποτε μετονομάσθηκε σὲ «Ἄ-
γιο Ἀγαθάγγελο Ἐσφιγμένιτη» (βλ. παρακάτω). Κυ-
κλοφόρησαν 34 συνολικὰ τεύχη. Ἀπὸ τὸ τεύχος 13 ὡς
τὸ τελευταῖο τυπώνεται στὸ τυπογραφεῖο: Γ. Παπανικο-
λάου, Ἱπποκράτους 58, Ἀθῆναι. Ἀκολουθοῦσε «ζηλω-
τικὴ» γραμμὴ. Δημοσίευε σχέδια Ἰωάννου Βράνου μον-
αχοῦ. Ἡ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ ἀκολουθεῖ τὴς μετα-
κινήσεις τοῦ ἐκδότη τοῦ Ἰάκωβου μοναχοῦ μέσα στὸ
Ἄγιον Ὅρος. Ὡς τὸ 18ο τεύχος (Ἰουλ. - Αὐγ. 1973)
ἀναγράφει: Ἱερὰ Μονὴ Σίμωνος Πέτρας. Ἀπὸ τὸ 19ο
(Σεπτ. - Ὀκτ. 1973) ὡς τὸ 21ο (Ἰαν. - Φεβρ. 1974):
Δάφνη, Ἄγιον Ὅρος. Ἀπὸ τὸ 22ο (Μαρτ. - Ἀπριλ.
1974) ὡς τὸ 29ο: Ἱπποκράτους 56, Ἀθῆναι. Τὸ τεύ-
χος 30ο (Ἰουλ. - Αὐγ. 1975) δὲν ἀναγράφει διεύθυν-
ση. Ἀπὸ τὸ 31ο (Σεπτ. - Ὀκτ. 1975) ὡς τὸ 34ο (Μαρτ.
- Ἀπριλ. 1976): Ἰ. Μ. Ἐσφιγμένου, Ἄγιον Ὅρος.
Στὸ 37ο τεύχος Ἰδιοκτῆτης - Ἐκδότης φέρεται ἢ Ἰ. Μ.
Ἐσφιγμένου καὶ Ὑπεύθυνος Συντάξεως ὁ ἴδιος πάντοτε
μοναχός. Ὑλὴ κυρίως σχολιαστικὴ ἀπὸ πλευρᾶς «ζηλω-
τικῆς» καὶ εὐάριθμα ἐποικοδομητικὰ θέματα.

10. — «Ἄθωνικοὶ Διάλογοι».

Μηνιαῖον ὀρθόδοξον Περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐν
Ἄγιῳ Ὄρει. Ἰούνιος 1972, τεύχος 1, πολυγρα-
φημένο. Ὑπεύθυνος: Θεόκλητος μοναχός Διονυ-
σιάτης. Διανέμεται δωρεάν καὶ συντηρεῖται δι'
εἰσφορῶν προαιρετικῶν.

Ἀπὸ τὸ τεύχος 18-19 (Νοεμ. - Δεκ. 1973) ἔγυ-
πο. Ὑπεύθυνος τυπογραφείου: Θωμᾶς Ράμμος, Κ. Ζω-
γράφου 74, Ἀθῆναι. Ἀπὸ τὸ τεύχος 20-21 (Ἰαν. -
Φεβρ. 1974) κ.ἐξ. τυπώνεται στὸ τυπογραφεῖο Σωτ. Λα-

σκαρίδη, Βαλαωρίτου 14, Θεσσαλονίκη. Ὑπότιτλος: Δι-
μηναῖον ὀρθόδοξον περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ὑπὸ Ἀγιο-
ρειτῶν μοναχῶν. Ἀπὸ τὸ τεύχος 31-32 (Σεπτ. - Ὀκτ.
1975) «διανέμεται ὡς εὐλογία ὑπὸ τῆς Ἱ. Κοινοτήτος
τοῦ Ἄγίου Ὁρους». Γίνονται δεκτὰ προαιρετικὰ εἰσφο-
ραὶ. Ὑπεύθυνος πάντα ὁ ἴδιος μοναχός. Ἐπιστολαί: Ἱε-
ροδιάκονον Ἐλισσαῖον Σιμωνοπετρίτην, Δάφνη Ἄγίου
Ὁρους ὡς τὸ τεύχος 51-52 (Ἰαν. - Φεβρ. 1978). Γιά
μικρὸ διάστημα ὑπεύθυνος - ἐπιστολαί: Μοναχός Θεό-
κλητος Διονυσιάτης, Καρυαὶ - Ἄγιον Ὅρος. Ἡ ἐκδοσὴ
συνεχίζεται. Περιέχει ὕλη θεολογικὴ, ἀσκητικὴ, πατε-
ρικὴ, ἡσυχαστικὴ, ψυχωφελῆ, ἀγιορειτικὰ σχόλια καὶ
διδασκασιᾶς. Σχέδιο ἐξωφύλλου καὶ ἀρχικὰ Ἰωάννου
Βράνου μοναχοῦ. Τώρα γιὰ τὴς ἐπιστολὰς: Ἱεροδιάκονος
Γερβάσιος, Ἱ. Μονὴ Εὐνοφώντος, Δάφνη - Ἄγιον Ὅρος.
Ὑπεύθυνος ἐξακολουθεῖ ὁ μοναχός Θεόκλητος Διονυσι-
ατης.

Ἄθωνικοὶ Διάλογοι

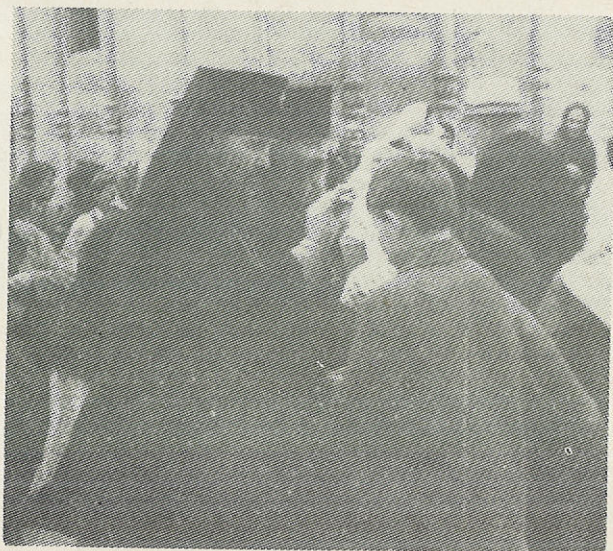
ἈΓΙΟΡΕΙΤΙΚὸΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚὸΝ

33
34

Τὸ μόνιμο ἐξώφυλλο τοῦ περιοδικοῦ «Ἄθωνικοὶ Διάλογοι».

(Συνεχίζεται)

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 10 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1-2 τεύχους.

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΡΩΣΟΥΣ

Τοῦ κ. ΤΑΣΟΥ ΜΙΧΑΛΑ

Κάτι πού στή συνείδηση τῶν Ὀρθόδοξων στή Σοβιετική Ἑνωση κατέχει ἀναμφισβήτητα ὑψηλή καί οὐσιαστική θέση, εἶναι καί ἡ ἐξομολόγηση. Τό μυστήριο γιά τὸ ὁποῖο οἱ Ρῶσοι αἰσθάνονται ἐπιτακτική τήν ἀνάγκη νά βρισκονται μαζί του σέ συχνή ἐπαφή.

Κι αὐτό δὲν ἐκδηλώνεται ἄμορφα καί τυπολατρικά. Δὲν ἐξαντλεῖται κἀν σέ μιὰ ἀφηρημένη ἄσκηση κάποιου θρησκευτικοῦ καθήκοντος πού θεωρεῖται πρέπειν τοῦλάχιστο μιὰ φορά τὸ μήνα νά μπεῖ σ' ἐνέργεια ἢ πού τὸ ἐπικαλεῖται κανεὶς παραμονές τῶν Μεγάλων Γιορτῶν—ἐπειδὴ τὸ ἐπιβάλλει ἡ συνήθεια— ἢ ἀκόμη σέ περιπτώσεις πού τις διαλέγει ὁ Χριστιανὸς κατὰ τὸ συμφέρον του.

Τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτά.

Ἡ ἀντίληψη τῶν Ρώσων γιά τὴν ἐξομολόγηση φωτίζεται, θερμαίνεται καί διαμορφώνεται ἀπὸ τὴν προσήλωσή τους στὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησιαστικὴ παράδοση καί τὴν ἀγάπη τους γιά τὴ Λατρεία.

Γι' αὐτοὺς ἡ ἐξομολόγηση δὲν εἶναι πνευματικὸ ἄθλημα πού γίνεται μέσα στὸν ἐκκλησιαστικὸ στίβο, ἀλλὰ μυστήριο πραγματικὸ πού ἔχει τὴ δύναμη νά μεταμορφώνει τὸν ἄνθρωπο καί γιά τὸ ὁποῖο ἐξομολόγος καί ἐξομολογούμενος θὰ δώσουν κάποτε λόγο.

Στεκόμουν μὲ ἀπορία καί θαυμασμὸ κοιτώντας τοὺς Χριστιανούς πού προσέρχονταν μὲ αὐτοσυγκέντρωση καί ἐμπιστοσύνη γιά νά ἐξομολογηθοῦν. Ὁ ἱερέας στεκόταν ὦρες ἀτέλειωτες μπροστά ἀπ' τὸ τέμ-

πλο στὴν ἄκρη ἀριστερὰ τοῦ ναοῦ, ὄρθιος, ἔχοντας στὸ λαιμὸ περασμένο τὸ πετραχήλι καί κρατώντας στὸ χέρι του ἓνα σταυρὸ. Στεκόταν καί ἄκουγε μὲ ὑπομονὴ τὰ κρύφια τῶν ἀνθρώπων πού ἔρχονταν νά πάρουν τὴν ἄφεση (...).

Ρώτησα πῶς γίνεται στοὺς Ρώσους ἡ ἐξομολόγηση. Μὲ τί τρόπο καί μὲ ποιὸ «τυπικὸ». Κι ἐδῶ ἡ ἀπάντηση πού πήρα ἀπ' ὅλους ἦταν ἡ ἴδια: «προσπαθοῦμε νά βοηθάμε τοὺς Χριστιανούς νά συνειδητοποιήσουν πῶς ἡ ἐξομολόγηση δὲν εἶναι συζήτηση φλύαρη ἢ κουτσομπολιό, ἀλλὰ μυστήριο. Γι' αὐτὸ ἄλλωστε ἱερέας καί ἐξομολογούμενος στέκονται ὄρθιοι τὴν ὥρα τοῦ μυστηρίου. Γι' αὐτὸ καί ὁ ἱερέας ἀρχίζει μὲ προσευχή. Γι' αὐτὸ καί κρατᾷε στὰ χέρια του τὸ σταυρὸ. Ὁ ἐξομολογούμενος πρέπει νά ἀναφέρεται στὶς δικές του ἁμαρτίες καί ὄχι στὶς ἁμαρτίες τῶν ἄλλων. Φυσικά, ὑπάρχουν καί θέματα γιά συζήτηση ἀνάμεσα στὸν ἱερέα καί τὸν πιστό, στὰ ὁποῖα ὁ πρῶτος θὰ χρειαστεῖ νά δώσει μιὰ συμβουλὴ ἢ νά ἐκφράσει τὴ γνώμη του. Ὅμως, αὐτὸ δὲν γίνεται σέ ὥρα ἐξομολόγησης ἀλλὰ σέ ἄλλες στιγμές. Ἡ ἐξομολόγηση δὲν εἶναι τὸ μοναδικὸ κανάλι ἐπικοινωνίας ἀνάμεσα στὸν ποιμένα καί τὸ ποίμνιο. Ἡ ἐξομολόγηση εἶναι μυστήριο». Ἀναμφισβήτητα! Ἡ ἐξομολόγηση στοὺς Ρώσους δὲν εἶναι φιλολογικὴ συζήτηση ἢ μιὰ προσπάθεια γιά πλύση ἐγκεφάλου καί μείωση τῆς προσωπικότητας τοῦ πιστοῦ. Ἐδῶ, δὲν ἀσκεῖται κάποια συντονισμένη πῆση πάνω στὸ ἄτομο νά πεῖ πράγματα πού δὲν ἔχουν σχέση μὲ τὸ μυστήριο, οὔτε ἐκδηλώνεται κάποια τάση πού μέσα της φέρνει ἔντονα στοιχεῖα κάποιας

ἱεροξεταστικῆς ὑστερίας. Ἡ ἐξομολόγηση παραμένει—ἐτσι πρέπει νά γίνεται— μυστήριο πού διατηρεῖ τὸ κύρος καί τὴν ἱερότητά του. Μυστήριο ζωντανὸ πού, οὔτε ἐκφυλίζεται, οὔτε ἀπονεκρώνεται. Ἡ ἀντίληψη αὐτὴ εἶναι σαφής, σαφέστατη στοὺς Ρώσους. Γι' αὐτὸ καί ὅλοι θὰ πάρουν τὴν ἄφεση. Ὅλοι ἀξίζουν τὴν ἀνθρώπινη ἐπιείκεια, τὴν ἀγάπη καί τὴ θεία εὐσπλαχνία, ἀφοῦ ἡ ζωὴ τους ὀλόκληρη καταυγάζεται ἀπὸ τὴ λάμψη τῆς Πίστης καί τὴ δύναμη τῆς προσευχῆς.

«Τιέλο Χριστόβα Πριμίτε ιστότσιννα μπεσεμέρνταγκο βκουσίτε». (Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσαθε).

Ὅλοι σχεδὸν προσέρχονται! Σχεδὸν ὅλο τὸ ἐκκλησίασμα κοινωνεῖ! Οἱ πῖο πολλοί, ἄνθρωποι ἠλικιωμένοι. Ὅλοι πλησιάζουν—τὸ βλέπετε στὰ πρόσωπά τους— μὲ συντριβὴ καί συναίσθηση. Μὲ τάξη καί ἡρεμία. Μὲ κατάνυξη, πίστη καί φόβο Θεοῦ.

Μορφές εἰρηνικές, πρόσωπα ἐλεύθερα, γενναῖα παρουσιαστικά. Εἶναι ἡ ζωντανὴ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας. Στιγμές ἱερές, συγκινητικές, ἀνεπανάλητες.

Οἱ πιστοὶ παίρνουν τὸ μαργαρίτη καί ἐτοιμάζονται νά μπουῖνε ξανά μέσα στὴ βιοπάλη. Ἀνανεωμένοι, ἔτοιμοι νά ἀντιμετωπίσουν τὶς οποιεσδήποτε συνθήκες καί καταστάσεις. «Ὅλοι εἴμαστε μελλοθάνατοι. Ποῖός ξέρει πότε τὸ κακὸ θὰ ξεσπάσει...».

“ Π Ο Ι Μ Ε Ν Ε Σ , ,

Τοῦ π. ΤΙΜΟΘΕΟΥ Κ. ΚΙΛΙΦΗ

Γιὰ ποιούς «ποιμένες» μιλάμε;

Μὰ γιὰ ποιούς ἄλλους, παρὰ γιὰ τοὺς κληρικούς.

Τὴν ἔννοια τοῦ «ποιμένα» τὴ χρησιμοποίησε πολλὴ ὁ ἀρχαῖος κόσμος. Μ' αὐτὴ συμβόλιζε καὶ ἀλληγοῦσε ἀνάλογες καταστάσεις.

Ἰδιαίτερα τὴ χρησιμοποιοῦσαν οἱ ἀγροτικές κοινωνίες, ποὺ εἶχαν καὶ τὶς ἀνάλογες προσλαμβάνουσες παραστάσεις.

Τὴν χρησιμοποίησε κι ὁ Χριστός, γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό Του. «Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός», εἶπε, σὲ μιὰ εὐκαιρία διδασκαλίας του. Κι ἀμέσως ἔδωσε καὶ τὰ ἀνάλογα στοιχεία ποὺ χαρακτηρίζουν τὸν «καλὸ ποιμένα». «Ὁ ποιμὴν ὁ καλός», εἶπε, «τὴν ψυχὴν (ζωὴν) αὐτοῦ τίθεισιν ὑπὲρ τῶν προβάτων».

Ἀλήθεια, πόσο τραγικὸ εἶναι γὰ ὑπάρχουν ποιμένες χωρὶς αὐτὴ τὴν πρωταρχικὴ ποιμαντικὴ δύναμη, ποὺ ἀπορρέει ἀπὸ τὴ θυσία... Χωρὶς θυσία ἡ «ποιμαντικὴ» τοῦ Ἰησοῦ θὰ ἔμεινε, ἴσως, μιὰ φραγμὴ διδασκαλία, ποὺ θὰ ἦταν ὅμως μόνο γιὰ τὰ μυστήρια. Χωρὶς θυσία οἱ ποιμένες εἶναι ἀπλὰ διακοσμητικὰ στοιχεῖα.

Σήμερα ὑπάρχουν πολλοὶ «ποιμένες». Κάθε κληρικὸς θεωρεῖται κι ἕνας «ποιμένας». Εἶναι ὅμως ἀληθινὸς ποιμένας; Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ποιότητά του. Ἀπὸ τὴ θυσία του γιὰ τὰ «πρόβατά» του.

Δὲν μπορεῖ νὰ λογαριαστῆ γιὰ ἀληθινὸς ποιμένας ἐκεῖνος, ποὺ εἶναι ξεστός, ἐνῶ τὰ πρόβατά του τρέμουν ἀπὸ τὸ κρύο.

Ἐκεῖνος, ποὺ εἶναι χορτάτος, ἐνῶ χεῖρα ἀγρυπνος, «μὲ τὸ χέρι στὴ πείνα.

Ἐκεῖνος, ποὺ κοιμάται ἤσυχος, ἐνῶ τὰ πρόβατά του κατασπαράσσονται ἀπὸ «λύκους βαρεῖς».

Ὁ ἀληθινὸς ποιμένας εἶναι συνέχεια ἀγρυπνος, «μὲ τὸ χέρι στὴ σκανδάλῃ».

Ὅταν χρειάζεται ἀγρυπνεῖ πρῶτος. Πεινάει πρῶτος, θυσιάζεται

πρῶτος. Ἀπὸ τὰ μυστήρια μέχρι τὴν κοινωνικὴ ἀναστροφή του ἀκτινοβολεῖ χάρι, δύναμη, χαρά.

Φροντίζει γιὰ ὅλα τὰ πρόβατά του καὶ γιὰ τὸ καθένα χωριστά.

Φροντίζει γιὰ τὰ προβλήματα τοῦ ποιμνίου του συνέχεια.

Γιὰ προβλήματα κοινωνικά, οικονομικά, ἐπαγγελματικά, ἠθικά, ψυχολογικά, παιδαγωγικά καὶ γιὰ ὅσα ἄλλα προβλήματα μπορεῖ νὰ προκύψουν μέσα στὸ κοπάδι του.

Καὶ φροντίζει γιὰ ὅλους, χωρὶς ἐξάιρεση. Πλούσιους καὶ φτωχοὺς. Ὑγιεῖς καὶ ἀρρώστους. Ἐλεύθερους καὶ φυλακισμένους. Γέρους καὶ παιδιὰ. Χῆρες καὶ ὀρφανὰ. Ἄντρες καὶ γυναῖκες.

Τοὺς βλέπει ὅλους μὲ τὸ ἴδιο μάτι τῆς εὐκρίνειας, τῆς ἀνιδιοτέλειας καὶ τῆς Χριστοκεντρικότητας.

Δὲν κάνει διακρίσεις, γιὰ νὰ μὴ πληγῶνι κανένα.

Ἐξοπλισμένος μὲ τὴ δύναμη τοῦ «Ἀρχιποιμένα» κάνει θαύματα.

Ὅ,τι δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἀντιμετωπίσει μὲ τὰ μέτρα τῆς λογικῆς καὶ τῆς πείρας, τὸ ἀντιμετωπίζει μὲ τὴν ἀπεριόριστη πίστη του. Αὐτὴ εἶναι τὸ πιὸ δυνατό ὄπλο του.

Χρησιμοποιεῖ ὅλα τὰ σύγχρονα του ἐπιστημονικά, τεχνολογικά, παιδαγωγικά καὶ ψυχολογικά μέσα, ἐφ' ὅσον τὸν ἐξυπηρετοῦν στὴν ἀποστολή του.

Ξέρει καλὰ ὅμως ὅτι πέρα ἀπὸ τὰ φυσικὰ μέσα ὑπάρχουν καὶ τὰ «ὑπερ - φυσικά». Ὑπάρχει καὶ ἡ χάρι, ποὺ διοχετεύεται μέσα ἀπὸ τὰ ὑπέροχα μυστήρια. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο «μυστικὸ» του. Εἶναι ἡ πεμπουσία τῆς δυνάμεως του. Καὶ σὲ κάθε περίπτωση, ὁμαδικὴ ἢ προσωπικὴ, τὴ χρησιμοποιεῖ ἀνάλογα.

«Γίνεται τοῖς πᾶσι τὰ πάντα» γιὰ νὰ κερδίσει τὰ πρόβατα. Ὅλα τὰ πρόβατα, ὅλου τοῦ κόσμου.

Ὅταν χρειαστεῖ μάλιστα, «ἀφίνει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα τὰ μὴ πεπλανημένα» καὶ τρέχει γιὰ νὰ βρεῖ τὸ ἕνα, τὸ «ἀπολωλός».

Αὐτὸ σημαίνει συνείδηση ἀποστολῆς καὶ εὐθύνης.

Λιώνει γιὰ τὴν ἀποστολή του.

Εἶναι ἕνα συνεχὲς «πῦρ».

Ἀνάβει παντοῦ τὴν καινούργια ζωὴ. Τὴ ζωὴ, ποὺ δίνει ζωὴ.

Ἄν εἶχαμε πολλοὺς τέτοιους ποιμένες δὲν θὰ εἶχαμε «πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα». Δὲν θὰ εἶχαμε αὐτὴ τὴν κατάπτωση καὶ τὴν σύγχυση στὸ σύγχρονο κόσμο.

Ὁ κόσμος διψεῖ γιὰ ἀληθινὸς ποιμένες. Κι ὅταν τοὺς βρεῖ τοὺς «λατρεύει».

Τοὺς ἀκολουθεῖ ὁλόψυχα.

Τοὺς νιώθει ἀληθινὸς πατέρες του καὶ ὁδηγούς του.

Εὐτυχῶς ποὺ δὲν λείπουν ὁλοτελα σὲ καμιὰ ἐποχῇ. Οὔτε στίς μέρες μας.

Αὐτοὶ ἀκτινοβολοῦν τὸ φῶς, ποὺ παρηγορεῖ καὶ δυναμώνει ὅλους μας.

Εἶναι οἱ «λευτεῖς», ποὺ θυσιάζονται χωρὶς ὄρυθο.

Εἶναι οἱ ταπεινοὶ ἱεραπόστολοι, ποὺ θυσιάζουν τὴν κοσμικὴ καριέρα τους γιὰ τὴν ἱερὴ ἀποστολή τους.

Εἶναι ἡ χρυσὴ τομὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὅσο πληθαίνουν αὐτὲς οἱ τομὲς τόσο πληθαίνουν καὶ οἱ ὁάσεις μέσα στὴν ἔρημό μας.

Του Ἀντωνίου ΜΠΛΟΥΜ

(Ἐξάρχου τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου στή Δυτική Εὐρώπη)

Ὁ διάβολος θέλει σκλάβους, ἀλλά ὁ Θεὸς θέλει ἀνθρώπους ἐλεύθερους πού ἢ θέλησί τους θά βρίσκεται σέ ἀρμονία μέ τήν δική Του θέλησι. Τὸ κακό, σύμφωνα μέ τήν ὀρολογία τῆς Ἐξόδου, ἦταν ἡ Αἴγυπτος καί ὁ Φαραὼ καί ὅλες οἱ ἀξίες πού ἦσαν συνυφασμένες μ' αὐτούς, δηλαδή τὸ νὰ τρέφονται καί νὰ διατηροῦνται στήν ζωή, μέ τήν προϋπόθεσι ὅτι οἱ εἶναι ὑπάκουοι δούλοι. Καί γιὰ μᾶς ἡ πράξις τῆς προσευχῆς, πού εἶναι ἡ πιὸ οὐσιώδης, τελικὴ πράξις ἐπαναστάσεως κατὰ τῆς σκλαβιάς, παρὰ τὸ νὰ πάρουμε τὰ ὄπλα, εἶναι ταυτόχρονα ἓνα εἶδος ἐπιστροφῆς στήν συναίσθησι τῆς ὑπευθυνότητός μας καί τῆς συγγενείας μας μέ τὸν Θεό.

Ἔτσι ἡ πρώτη κατάσταση μέ τὴν ὁποία ἡ ἔξοδος ἀρχίζει κι ἐμεῖς ἀρχίζουμε, εἶναι ἡ ἀνακάλυψις τῆς σκλαβιάς καί ὅτι αὐτὴ δὲν μπορεῖ ν' ἀντιμετωπισθῆ ἀποτελεσματικὰ μέ πρᾶξι ἀνταρσίας ἢ φυγῆς, γιατί εἴτε δραπετεύουμε εἴτε ἐπαναστατοῦμε, παραμένουμε δούλοι, ἐκτὸς ἀν ἀποκατασταθῶμε τόσο πρὸς τὸν Θεὸ ὅσο καί πρὸς ὅλες τὶς καταστάσεις τῆς ζωῆς, μέ τὸν τρόπο πού διδάσκεται στὸν πρῶτο μακαρισμὸ: «Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶ ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν». Ἡ φτώχεια, καθ' αὐτὴ ἡ κατάσταση τοῦ δούλου, δὲν εἶναι διαβατήριον γιὰ τὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν· ὁ δούλος μπορεῖ νὰ στερηθῆ ὄχι μόνο τὰ γήινα ἀγαθὰ ἀλλὰ ἐπίσης καί τὰ οὐράνια· αὐτὴ ἡ φτώχεια μπορεῖ νὰ εἶναι περισσότερο συντριπτικὴ ἀπ' τὴν ἀπλὴ στέρησι ἐκείνων πού χρειαζόμαστε γιὰ τὴν ἐπίγειο ζωή.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΑ ΙΧΝΗ ΤΟΥΣ*

Του Μητρ. Σάμου καί Ἰκαρίας
κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

3. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

«Ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφούς...» (Πράξ. 15,36).

Αὐτὸ ζήτησε ἀπὸ τὸν Βαρνάβα ὁ Παῦλος. Ἦθελε ἀπὸ κοντὰ νὰ μάθει «πὼς ἔχουσι» καί τι ἀντιμετωπίζουν οἱ ἀδελφοὶ στίς πόλεις, ὅπου εἶχαν κηρύξει «τὸν λόγον τοῦ Κυρίου». Αἰσθανόταν, βέβαια, ὅτι γιὰ ὠρισμένους χριστιανούς ἦταν «ἡ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενῆς καί ὁ λόγος ἐξουθενήμενος». Βλέποντας, ὅμως, ἀναγκασία τὴν προσωπικὴ του ἐπικοινωνία μέ τοὺς τοπικοὺς ποιμένες, ξεπερνᾶει αὐτὴ τὴ δυσκολία καί ἀρχίζουν οἱ ἐπισκέψεις. Θὰ ταξιδέψει: ὁ ἴδιος. Θὰ δεχθεῖ ἀντιπροσωπεῖες ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες ἢ θὰ ἀποστείλει στενοὺς του συνεργάτες. Ἔτσι, μιὰ ζωντανὴ ἐπικοινωνία ἀναπτύσσεται, πού ἐξυπηρετεῖ τὴ σωστὴ κατεύθυνση καί ἀνάπτυξη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου.

Νὰ μερικὰ τεκμήρια αὐτῆς τῆς λαχτάρας τοῦ Παύλου γιὰ μιὰ ἀξιόλογη ἐνίσχυση τῶν ποιμένων καί τῶν πιστῶν τῶν τοπικῶν ἐκκλησιῶν:

Γράφει στοὺς Κορινθίους: «Ἴδου τρίτον ἐτοίμως ἔχω ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς... Παρεκάλεσα Τίτον καί συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν». Παρόμοια ἐπιθυμία ἐκφράζει καί στοὺς Θεσσαλονικεῖς: «Ἠθελήσαμεν ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καί ἄπαξ καί δίς, καί ἐνεκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς...». Βρῆκε ἐμπόδια. Ἀλλὰ τὰ ἀντιμετώπισε. Μὲ ποῖο τρόπο; «Μηκέτι στέγοντες... ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καί διάκονον τοῦ Θεοῦ καί συνεργάτην ἡμῶν...». Στοὺς Φιλιπποὺς θὰ στείλει «ταχέως» τὸν Τιμόθεον «ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει». Ἀλλὰ τοὺς πληροφοροῦει, ὅτι «καὶ αὐτὸς (ὁ ἴδιος) ταχέως ἐλεύσομαι». Καί, ἐπειδὴ ἦταν ἀνάγκη, ἔστειλε τὸν Ἐπαφρόδιτο «ἀδελφόν καί συνεργόν καί στρατιώτην, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον». Καί τὴ Ρώμη θέλει νὰ ἐπισκεφθεῖ. Καί προσεύχεται: γι' αὐτὸ τὸ ταξίδι: «Δεόμενος... εὐδοθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς». Στοὺς Ἐφεσίους θὰ ἀποστείλει τὸν Τυχικό, πού εἶναι «ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καί πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ», γιὰ νὰ γνωρίσουν «τὰ κατ' ἐμέ...». Παράλληλα, γράφει: στὸν Τιμόθεο, ὑπεύθυνον τῆς Ἐκκλησίας Ἐφέσου: «ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζω ἔλθειν πρὸς σε τάχιον». Ἀργότερα, ὅμως, ὅταν ὁ Παῦλος φυλακισμένος στὴ Ρώμη νοιώθει μοναξιά, θὰ τοῦ ξαναγράψει: «Σπουδάσον ἔλθειν πρὸς με τάχιον». Καί ὁ Τιμόθεος θὰ τρέξει κοντὰ του, γιὰ νὰ τοῦ προσφέρει τὴ συμπαράστασι τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης.

Μιὰ τέτοια ἐπιθυμία γιὰ ἐπικοινωνία μέ τοπικὲς ἐκκλησίες κατὰκαίε τὴν καρδιά τοῦ Παύλου. Καί μ' αὐτὴ τὴ φωτιὰ ὀργανώνει ἀποστολικὲς ὁδοπορίες, πού καταγράφονται μέ ἀνεκτὲς λεπτομέρειες, ζωντανὲς καί διδακτικὲς, στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Ἀπὸ τὶς ποιμαντικὲς, ὅμως, ἐπιστολές, διαφαίνεται καί μιὰ τέταρτη πορεία. Ἔτσι ὁ μεγάλος Ἀπόστολος κάλυψε σχεδὸν ὀλόκληρο τὸ χῶρο τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου, ἀπὸ τὴ Παλαιστίνη μέχρι τὴν Ἰσπανία.

* Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1-2 τεύχους.

Και αυτές οι επισκέψεις σημαδεύουν την ποιμαντική του Παύλου. Γιατί δεν είχαν χαρακτήρα τουριστικό, ούτε σκοπό ψυχαγωγικό. Κάτι τέτοια αποκλείονταν από τα πρωτόγωνα συγκοινωνιακά μέσα και από τους κινδύνους που απειλούσαν τότε κάθε ταξιδιώτη. Μια λιτή εξιστόρηση του Παύλου πολλά μας λέει: «Τρίς έναυάγησα, γυχθμερὸν ἐν τῷ θυθῷ πεποίηκα, ὁδοιπορίας πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν... κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημία, κινδύνοις ἐν θαλάσση... ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ και δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν φύχει και γυμνότητι». Ποῦ νὰ βρεῖ ἀναψυχή στις τόσες κακουχίες!

Πολὺ περισσότερο, οι επισκέψεις του δεν ἐκάλυπταν ἐπικερδεις ἐμπορικές ἐπιχειρήσεις. Φαίνεται πὼς κάτι τέτοιο είχαν πεῖ μερικοί Κορίνθιοι. Γι' αὐτὸ και τὸς γράφει: «Ἐγὼ εἰμι εἰτοιμος νὰ σὰς ἐπισκεφθῶ γιὰ τρίτη φορά. Ἀλλὰ δὲν θὰ σὰς ἐπιδαρῶνω. «Οὐ καταναρκήσω ὑμῶν» οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς». Δὲν με ἐνδιαφέρουν «τὰ ὑμῶν», τὰ χρήματά σας. Τις ψυχές σας θέλω. Λοιπόν, «ἤδιστα δαπανήσω και ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν». Εὐχάριστα θὰ δεχθῶ γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ψυχῶν σας τὸν κόπο τῆς ἀγάπης και θὰ θυσιάσω χρόνω, χρήματα και ἀνάσεις. Και γι' αὐτὸ ἐρχομαι κοντά σας με ἀποκλειστικό σκοπό, «ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς».

Ἔτσι, λοιπόν, οι επισκέψεις του Παύλου εἶναι καθαρὰ ποιμαντικές. Γεμίζουν με ἀνταλλαγὴ πληροφοριῶν και τίμια αὐτοκριτική. Γιατί, ὅπως δὴποτε, πρέπει νὰ διαπιστωθοῦν οι ἐπιτυχίες και τὰ τυχὸν σφάλματα τακτικής. Και νὰ ληφθοῦν σωστὲς ἀποφάσεις. Νὰ διορθωθοῦν ζημιές. Νὰ ἐξουδετερωθοῦν ἀντιδράσεις ψευδαποστόλων. Και, προπαντός, νὰ τονωθεῖ ὁ ζῆλος τῶν ἐργαζομένων στὸν Ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου. Ἀπλότητα και εἰλικρίνεια δείχνουν τὰ λόγια του Παύλου. Φοδῆθηκα «μῆπως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων και εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν». Νὰ γιατί σὰς ἔστειλα τὸν Τιμόθεο «εἰς τὸ στηρίξει ὑμᾶς και παρακαλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν, εἰς τὸ μηδένα σαίνεσθαι (= νὰ μὴ κλονίζεται κανεὶς) ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις».

Ὁλοφάνερος, λοιπόν, εἶναι ὁ ἐποικοδομητικὸς χαρακτήρας τῶν ταξιδιῶν και τῶν επισκέψεων του Παύλου. Ἄς θυμηθοῦμε τὴ Μίλητο. Ἐκεῖ σταμάτησε ὁ Παῦλος πηγαίνοντας στη Ρώμη, ἀφοῦ «παρέβαλεν εἰς Σάμω». Και ἐκεῖ προσκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας Ἐφέσου και συγκροτεῖ ἱερατικὸ συνέδριο. Και με τὴν ὁμιλία του ὁ Παῦλος, πὸν διασώθηκε στις Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, σκορπίζει πνευματικὴ εὐωδία και δημιουργεῖ αἰσθημα αἰσιοδοξίας. Παρουσιάζει με ὑπευθυνότητα και ἀναλύει με πνεῦμα εὐαγγελικὸ τὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς του. Και χαράζει γραμμὲς χρυσές γιὰ τὴν διαποσίμηση τῶν πιστῶν. Και τότε, «θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσεῦξατο. Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων, και ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλου αὐτόν...». Με τέτοια αἰσθημάτων οι πρεσβύτεροι «ὀδυνώμενοι... προέπειπον αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον...», γιὰ νὰ συνεχίσει τὴν ἱερὴ του πορεία «σ' ἄλλους τόπους, σ' ἄλλα μέρη», σὺν γνήσιος Ποιμένας και Ἀπόστολος Χριστοῦ.

Και, ἀσφαλῶς, τέτοιες επισκέψεις, πὸν συνοδεύονται ἀπὸ τὴν ἀγάπη του Χριστοῦ, ποτίζονται με τὴ δροσιά του Ἁγίου Πνεύματος, σκοπεύουν τὴ σωτηρία ψυχῶν και δημιουργοῦν ἀκλόνητους δεσμούς μεταξὺ τῶν ποιμένων και τῶν συνεργατῶν τους. Ἐξασφαλίζουν τὴν καλὴ συνεργασία. Δυναμώνουν τὸ ἀγωνιστικὸ πνεῦμα. Δοξάζουν πραγματικὰ στις πνευματικὲς τους μάχες τὴν Ἁγία μας Ἐκκλησία.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ

Τοῦ Σεβ. Μητροπ. Δράμας
κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Ἡ χαρὰ του Θεοῦ ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ εἰς αὐτόν και ἐνὸς μετανοοῦντος ἀπεικονίζεται εἰς τὴν παραβολὴν του ἀπολεσθέντος προβάτου. Ὁ Θεὸς ἀναζητεῖ τὸ ἀπολεσθὲν και, ὅταν τὸ ἀνεύρη, αἰσθάνεται, ὄσην χαρὰν δοκιμάζει ὁ ποιμὴν, ὅστις ἐπανευρίσκει τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον «λέγω ὑμῖν ὅτι οὗτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενηκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρειαν ἔχουσι μετανοίας» (Λουκ. ιε' 7). Διὰ τοῦτο και ἡ Ἐκκλησία προσδέχεται μετ' ἀληθοῦς χαρᾶς και ἀπείρου συμπαθείας εἰς τοὺς κόλπους τῆς τοῦ ἐν μετανοίᾳ ἐπιστρέφοντος. Κατὰ τοὺς Ἀποστολικὸς κανόνας, τοιαύτη σημασία ἀποδίδεται εἰς τὴν πράξιν ταύτην τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ταυτίζεται με τὸ θέλημα του Θεοῦ, ὥστε ὀρίζουν «εἰ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος τὸν ἐπιστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας οὐ προσδέχεται, ἀλλὰ ἀποβάλλεται, καθαιρεῖσθω, ὅτι λυπεῖ τὸν Χριστόν» (νβ'). Αἱ δὲ Ἀποστολικαὶ Διαταγαὶ συνιστοῦν ἐπίσης τὴν εὐμενῆ ὑποδοχὴν του ἀπολωλὸτος, «ἐὰν ἐπιστραφεὶς μετανοίας καρπὸν ἐπιδειξῆται, ὡς ἀκριβῶς ἐδέχθη ὁ πατήρ του τὸν υἱὸν τὸν ἀπολωλὸτα, τὸν ἄσωτον, τὸν μετὰ πορνῶν μειώσαντα τὴν πατρικὴν οὐσίαν (πρβλ. X 1, 1).

Ἡ θεία χάρις προσφέρεται δωρεὰν πρὸς πάντας τοὺς ἀθρώπους. Μέτοχοι τῆς σωτηριώδους χάριτος θὰ καταστῶμεν, ἐὰν αἰσθανθῶμεν ἀναπόδραστον τὴν ἀνάγκην τῆς μέχρι δακρύων μετανοίας. Δικαιῶσις ἄνευ μετανοίας και εἰλικρινοῦς ἐξομολογήσεως εἶναι ἀδύνατος. Ἡ εἴσοδος μας εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν δὲν κατορθοῦται, εἰ μὴ διὰ τῆς ἀρνήσεως του ἁμαρτωλοῦ παρελθόντος.

Η ΕΠΙΕΙΚΕΙΑ ΩΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Του π. ΦΙΛΟΘΕΟΥ ΦΑΡΟΥ

Μερικοί διατείνονται ότι ο παπός δεν χρειάζεται να μαθαίνει συγκεκριμένες ποιμαντικές μεθόδους. Πιστεύουν ότι του είναι αρκετό να ζητάει με την προσευχή την Χάρι του Θεού και όταν δεχθεί αυτή την Χάρι δεν πρόκειται ποτέ να διαπράξει ποιμαντικά σφάλματα.

Η άποψη όμως αυτή δεν συμφωνεί με την Ὁρθόδοξη Χριστιανική παράδοσι που συνιστά ταυτόχρονα και την επιδιώξι: της έσωτερικής πνευματικής καλλιέργειας και την γνώσι των καταλλήλων για κάθε περίστασι και περίπτωση: ποιμαντικῶν μεθόδων.

Οι Πατέρες της Ἐκκλησίας πολύ συχνά διδάσκουν ποιμαντικές μεθόδους και ώρισμένα πατερικά έργα γραφτηκαν αποκλειστικά για αυτό τον σκοπό. Ένα άρκετά πρόσφατο παράδειγμα τέτοιου έργου είναι το Ἐξομολογητάριο του Νικοδήμου του Ἀγιορείτου.

Οι Πατέρες της Ἐκκλησίας θεωροῦν τις ποιμαντικές μεθόδους σάν τρόπους αντιμετώπισης συγκεκριμένων ανθρώπινων καταστάσεων, που πρέπει να προσαρμοζώνται πάντοτε στη συγκεκριμένη περίπτωση του συγκεκριμένου ανθρώπου, που είναι πάντοτε σε κάποιο ποσοστό μοναδική και που για αυτό απαιτεί μιὰ μοναδική αντιμετώπισι.

Οι απόλυτες γενικές ποιμαντικές συνταγές θα ήταν συνεπείς με το πνεῦμα της παπικής Ἐκκλησίας και όχι της Ὁρθόδοξης, ενώ η πεποίθησι ότι οι ποιμαντικές μέθοδοι: μπορούν να φέρουν αποτελέσματα χωρίς την ταυτόχρονη συνέργεια της Θείας Χάριτος θα μπορούσε να γίνη αποδεκτή μόνο από τις πιο φιλελεύθερες προτεσταντικές παραδόσεις. Την πεποίθησι αυτή έμεις την θεωρούμε τόσο άφελή ώστε να πιστεύουμε ότι θα της κάναμε μιὰ τιμή που δεν την αξίζει: αν την αποκαλούσαμε δλάσφημη.

Η περικοπή από την κη' όμιλία του Χρυσόστομου εις το κατά Ματθαίον Εὐαγγέλιο, που ακολουθεί, είναι ένα έξοχο παράδειγμα πατερικής διδασκαλίας ποιμαντικῶν μεθόδων.

Η περικοπή αυτή παρουσιάζει: ένα πρόσθετο ένδιαφέρον γιατί σ' αυτή δηλώνει: με πολύ έμφασι: ο Ἰωάννης ο Χρυσόστομος ότι η επιεικής αντιμετώπισι του άμαρτωλού ανθρώπου είναι: ποιμαντικά αποτελεσματικότερη και πιο σύμφωνη με το πνεῦμα του Εὐαγγελίου.

Έκείνοι που παρουσιάζουν τον Θεο έκδικητή, λέει, «ίκανοποιούν τα δικά των πάθην, ένφ θα έπρεπεν όλα να τα εξετάζουν με επιείκειαν. Καθόσον ο Θεός των όλων, ένφ ήμπορεί να εξαποστείλη κεραυνόν προς εκείνους που τον βλασφημοῦν, έν τούτοις και ανατέλλει: τον ήλιον και θρέχει και όλα τα άλλα χρηρηγει με άφθονίαν προς αυτούς. Αυτόν πρέπει και ήμεις να μιμούμεθα και να παρακαλούμεν και να συμβουλεύουμεν και να νοθετούμεν με τρόπον ήπιον και χωρίς να όργιζόμεθα ούτε να μετα-

βαλλόμεθα εις θηρία. Διότι ο Θεός δεν παθαίνει καμμίαν ζημίαν από την βλασφημίαν δια να θυμώσει, άλλ' αυτός που βλασφημεί ύφίσταται και την ζημίαν. Ὡστε λοιπόν αναστέναξε, κλαυσε ζωηρώς, διότι το πάθος εκείνου που βλασφημεί είναι άξιον δακρύων. Και αυτόν δε που επληρώθη τίποτε δεν ήμπορεί να τον θεραπεύση καλύτερον από την επιείκειαν. Διότι η επιείκεια είναι ισχυροτέρα από όποιανδήποτε πράξιν βίας.

Πρόσεξε λοιπόν πως μάς όμιλει ο ίδιος ο ώρισμένος Θεός τόσο εις την Παλαιάν όσον και εις την Καινήν Διαθήκην. Εις μέν την Παλαιάν Διαθήκην λέγει: «Λαέ μου, τί σοῦ έκαμα», ένω εις την Καινήν Διαθήκην λέγει: «Σαῦλε, Σαῦλε, διατί με καταδιώκεις;». Και ο Παῦλος πάλιν διατάσσει: να διδάσκωμεν με τρόπον ήπιον τους άντιφρονούντας. Και οι μαθηταί δε του Χριστού όταν κάποτε τον επλησίασαν και του έζητούσαν να κατεβή φωτιά από τον ουρανόν, τους επέπληξε πάρα πολύ λέγων τα έξής: «Δέν γνωρίζετε ποίου πνεύματος είσθε». Ἄλλά και εις αυτήν την περίπτωση δέν ειπεν. Ἄχρηστοί και άγήρταί: φθονηροί και έχθροί της σωτηρίας των ανθρώπων», άλλ' ειπε: «Διατί σκέπτεσθε μέσα εις τας καρδίας σας τονηρά;».

Πρέπει λοιπόν με επιείκειαν να θεραπεύσωμεν τας άσθενείας. Διότι αυτός που γίνεται καλύτερος από άνθρωπινον φόδον, γρήγορα πάλιν θα επιστρέψη εις την τονηρίαν του. Δια τούτο διέταξε ν' άφεθοῦν και τα ζιζάνια, δια να δώση ευκαιρίαν δια μετάνοιαν. Πολλοί θεοβαίως από αυτούς μετενόησαν και έγιναν σπουδαίοι, ένφ προηγουμένως ήσαν φαῦλοι, έπος επί παραδειγματι ο Παῦλος, ο τελώνης, ο ληστής: καθόσον, ένφ προηγουμένως ήσαν αυτοί ζιζάνια έγιναν σίτος ώριμος. Διότι ως προς μέν τα σπέρματα αυτό είναι: δύσκολον, ως προς την προάρεσιν όμως είναι και εύαρμοστον και εύκολον: διότι αυτή δεν δεσμεύεται από τους φυσικούς νόμους, άλλ' έχει: τιμηθῆ με την έλευθερίαν της εκλογής.

Όταν λοιπόν ιδής κάποιον που είναι: έχθρος της αληθείας, θεράπευσέ τον, φρόντισέ τον, δδήγησέ τον εις τον δρόμον της άρετής, δείξέ του άριστον βίον, διδάξέ τον με λόγια αδιάβλητα, πρόσφερε του προστάσιαν και κηδεμονίαν, χρησιμοποίησε κάθε μέσον προς διόρθωσιν, έχων ως πρότυπα μιμήσεως τους άρίστους από τους ιατρούς. Διότι ούτε εκείνοι θεραπεύουν με ένα μόνον τρόπον, άλλ' όταν διαπιστώσουν ότι δεν ύποχωρεί η πληγή με το πρώτον φάρμακον που έχρησιμοποίησαν, χρησιμοποιοῦν άλλο, και μετά απ' αυτό πάλιν άλλο: και άλλοτε μέν κάμνουν έγγχειρήσεις, άλλοτε δε θέτουν επιδέσμους. Και σὺ λοιπόν γενόμενος ιατρός των ψυχών, χρησιμοποίη: κάθε μέσον θεραπείας, συμφώνως προς τας έντολάς του Χριστού, δια να λάθης άμοιόθην και δια την ιδικήν σου σωτηρίαν

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ, ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΠΟΡΙΕΣ

Τοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ
Καθηγητοῦ Παν/μίου Θεσσαλονίκης

388. Οἱ παλαιοὶ ἱερεῖς πάντοτε πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ διάβαζαν τὴν Θ' ὥρα καὶ πρὸ τοῦ ὄρθρου τὸ μεσονυκτικόν. Πολλοὶ νεώτεροί ὁμῶς τὰ παραλείπουν καὶ ἀρχίζουν ἀπ' εὐθείας τὸν ἑσπερινὸ ἢ τὸν ὄρθρο, χωρὶς μάλιστα τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε...» καὶ τὸ τρισάγιον. Ποιὰ εἶναι ἡ πιὸ ὀρθὴ τάξις; (Ἐρώτησις Αἰδεμ. I. K.).

Ἄν θέλαμε νὰ δώσουμε στὸ ἀνωτέρω ἐρώτημα μιὰ εὐκολὴ ἀπάντησι, δὲν θὰ εἶχαμε παρὰ νὰ ὑπενθυμίσουμε ὅτι τὸ ἐν χρῆσει Τυπικόν, πού ἀνανεώνεται μάλιστα κάθε χρόνο μὲ τὴ γνωστὴ ἔκδοσι τοῦ Ἡμερολογίου - Τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προβλέπει γιὰ κάθε ἡμέρα τὴν τέλεσι τῆς ἀκολουθίας τῆς Θ' ὥρας πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ μεσονυκτικοῦ πρὸ τοῦ ὄρθρου. Ἡ παράλειψις των, ἐπομένως, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς αὐτό, εἶναι ἄτακτος καὶ κατακριτέα.

Ἡ λύσις ὁμῶς τοῦ προβλήματος δὲν βρίσκεται ἐκεῖ, καὶ τοῦτο γιὰ τὸ ὅλο θέμα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τυπικοῦ εἶναι θέμα «ἀνοιχτό», ὅχι μόνο κατὰ τὴν ἐποχὴ μας, ἀλλὰ ἐπὶ αἰῶνες ὀλοκλήρους, ἔχει δὲ συναρτήσεις πρὸς ἐπισήμως ἄλυτα θεωρητικὰ καὶ παραδοσιακὰ - ἱστορικὰ προβλήματα, πού ἄμεσα τὸ ἐπηρεάζουν. Καὶ γιὰ νὰ γίνουμε σαφέστεροι: Εἶναι γνωστὸ πὼς ἀπὸ αἰῶνες τώρα ἔχει ἐγκαταλειφθῆ ἡ ἀρχαία ἐνοριακὴ ἢ κοσμικὴ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ νυχθημέρου καὶ υἰοθετήθηκε βαθμηδὸν τὸ ἱεροσολυμιτικὸ μοναχικὸ τυπικόν, τὸ λεγόμενον τοῦ ἀγίου Σάββα, καὶ ἀπὸ τίς κοσμικὲς ἐκκλησίας. Ἔτσι σήμερα στοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς καὶ στὰ μοναστήρια ἰσχύει, κατὰ θεωρίαν τοῦλάχιστον, τὸ ἴδιον τυπικόν, τὸ μοναστηριακόν, καὶ κατ' αὐτὸ προσδιορίζεται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀκολουθιῶν καὶ ἡ τάξις των, ἢ ἐσωτερικὴ δηλαδὴ διάρθρωσις τοῦ περιεχομένου των. Ποιᾶς εἶναι αὐτὲς οἱ ἀκολουθίαι, ποιὰ ἡ τάξις των καὶ ποιὰ ἡ κανονικὴ διαδοχὴ τῆς τελεσεως των μπορεῖ νὰ γνωρίσῃ κανεὶς

ἀν μελετήσῃ τὰ λειτουργικὰ βιβλία πού περιέχουν τὰ σταθερὰ καὶ τὰ ἐναλλασσόμενα στοιχεία των (Ὁρολόγιον, Ψαλτήριον, Παρακλητικὴ, Τριώδιον, Πεντηκοστάριον, Μηναῖα), πού εἶναι ὅλα μοναχικά, καὶ γὰ τίς ζήτησιν στήν πράξι, ὅπως ἀκριβῶς πρέπει νὰ τελούνται στὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ σὲ ὀρισμέναις ἄλλαις Μοναῖς (Πάτριος κ.ἄ.), πού τηροῦν μὲ ἀκρίβεια τὰ ἀρχαία μοναχικά τυπικά.

Ἔτσι, ὅχι μόνο ἡ Θ' ὥρα πρέπει νὰ τελεῖται πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ Α' μετὰ τὸν ὄρθρο καὶ ἡ Γ' καὶ ἡ ΣΤ' πρὸ τῆς θείας λειτουργίας. Ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τὸ προβλεπόμενον καθίσμα τοῦ Ψαλτηρίου πρέπει νὰ στιχολογῆται σὲ κάθε ἑσπερινὸ καὶ τὰ δύο καθίσματα κατὰ τὸν ὄρθρο. Καὶ οἱ στίχοι τῶν ψαλμῶν τοῦ λυχνικοῦ (Ψαλμ. 140, 141, 129 καὶ 116) καὶ οἱ στίχοι τῶν ψαλμῶν τῶν αἴνων (Ψαλμ. 148, 149 καὶ 150) πρέπει νὰ ψάλλωνται, καὶ οἱ ἐννέα ὠδὲς τοῦ Ψαλτηρίου πρέπει νὰ στιχολογοῦνται καθημερινὰ μαζί μὲ τοὺς κανόνες, γιὰ νὰ μὴν ποῦμε καὶ γιὰ τὰ μεσώρια, τὰ τυπικά, τὰ ἀπόδειπνα, τὰ μεσονυκτικά, καὶ τοὺς κανόνες τοῦ Θεοτοκαρίου, τοὺς παρακλητικούς καὶ τοὺς χαριτισμούς κατὰ τὰ ἀπόδειπνα. Αὐτὴ ὁμῶς ἡ τάξις προϋποθέτει ἀνθρώπους πού ἔχουν ἀφιερωθῆ στὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἔχουν βιοτικὰς μέριμνας, ἐπαγγέλματα, οἰκογένειαι κ.λπ., ζοῦν κοντὰ στὸ ναὸ καὶ σ' αὐτὸν προσκαρτεροῦν ἡμέρα καὶ νύκτα. Γιατί, ὅπως καὶ ἄλλοτε γράψαμε, οἱ μοναχικὲς ἀκολουθίαι τοῦ νυχθημέρου προϋποθέτουν εἰδικὸ ρυθμὸ καὶ τρόπο ζωῆς, πού ρυθμίζεται βάσει τῆς λατρείας, καὶ καταλαμβάνουν τοῦλάχιστον ὀκτὼ ὥρες προσευχῆς, πού κατανέμονται ἀρμονικὰ στίς διάφορες ὥρες τοῦ ἡμερονυκτίου, στίς ὁποῖαι καὶ ἀναφέρονται. Στίς ἐνορίες ὁμῶς εἶναι τελείως διάφορες οἱ συνθήκαι ζωῆς, ἀφοῦ τὰ μέλη πού τίς ἀποτελοῦν νόμιμα καὶ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ διάλεξαν καὶ μὲ συνέπεια ὀφείλουν νὰ δαδίσουν καὶ νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς ἕνα ἄλλο τρόπο ζωῆς. Ἐχουν νὰ ἀνταποκριθοῦν πρὸς κοινωνικά, ἐπαγγελματικά, οἰκογενειακά καθήκοντα, δὲν μένουν γύρω ἀπὸ τὸ ναὸ, ὅπως οἱ μοναχοί, δὲν ἔχουν καὶ τὸν ἴδιον μ' αὐτοὺς ζῆλο γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ οὔτε καὶ τίς ἴδιαις πνευματικαῖς προϋποθέσει. Ἡ παλιὰ κοσμικὴ - ἐνοριακὴ λατρεία, γεννημένη μέσα στίς πόλεις καὶ στίς ἐνορίας καὶ προσωρισμένη νὰ ἀνταποκριθῆ στίς λατρευτικὰς ἀνάγκαι τῶν μὴ μοναχῶν, τῶν κατοίκων τῶν πόλεων καὶ τῶν χωριῶν, εἶχε μικρότερο ἀριθμὸ ἀκολουθιῶν, πού γενικὰ ἢ δομῆ τους ἦταν τέτοια ὥστε νὰ ἀνταποκρίνεται στίς δυνατότητες τοῦ μεγάλου ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως περιεχομένου καὶ ἀπὸ ἀπόψεως χρονικῆς διαρκείας.

καὶ διὰ τὴν ὀφέλειαν πού ἐχάρισες εἰς τοὺς ἄλλους, πράττων ὅλα πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ δοξάζεσαι καὶ σὺ ὁ ἴδιος. Διότι, λέγει: «Αὐτοὺς πού μὲ δοξάζουν θὰ τοὺς δοξάσω, καὶ αὐτοὶ πού μὲ περιφρονοῦν θὰ τοὺς περιφρονήσω»*.

* Ἰωάν. Χρυσόστομος. Εἰς Ματθαῖον Ὅμιλ. ΚΘ' 3. ΕΠΕ. Τόμος 10, σελ. 293,4.

(Συνεχίζεται)

'Ασκούν οί χιλιαστές προσηλυτισμό;*

Του Πρεσβυτέρου
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία «διδάσκει ψεῦδη», «χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸ Σατανᾶ» (Σκοπιὰ 15.9.1980, σελ. 7) ὅποιος μείνει σ' αὐτὴν θὰ σφαγῆ στὸν Ἄρμαγεδῶνα! ὅποιος γίνεi χιλιαστὴς θὰ μπῆ στὸ «καταφύγιο» καὶ θὰ σωθῆ. Αὐτὸ τὸ «κήρυγμα» περιέχεται στὶς ἐκδόσεις τῆς ἐταιρείας «Σκοπιὰ», βιβλία, βιβλιᾶρια, περιοδικὰ. Ἡ χιλιαστικὴ ἡγεσία ὑποχρεώνει τοὺς ὁπαδοὺς τῆς νὰ διαδίδουν τὰ ἐντυπα αὐτὰ στὶς δικές μας πόρτες λέγοντας πῶς μ' αὐτὸ τὸν τρόπο γίνεται «δημόσια διακήρυξις τῆς ἐλπίδος μας» (Σκοπιὰ 15.11.1980, σελ. 25). Τὰ ἴδια ἐντυπα χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὴ «διδασκαλία καὶ μαθήτευσι» ἐκείνων πού θὰ ἐκδηλώσουν ἐνδιαφέρον κατὰ τὶς χιλιαστικὲς ἐπισκέψεις. Τῆ μελέτῃ μάλιστα τῶν ἐντύπων αὐτῶν (τυπωμένες ἐρωτήσεις, καθωρισμένες ἐκ τῶν προτέρων ἀπαντήσεις μὲ τὶς χιλιαστικὲς κακοδοξίες καὶ παράλληλη διαστρέβλωσις τῆς Γραφῆς γιὰ νὰ «συμφωνήσῃ» μὲ τὴ «Σκοπιὰ») ὀνομάζει ἡ ἐταιρεία τοῦ Μπροῦκλιν «Γραφικὴ Μελέτη»!

Τὸ «ἔργο» αὐτὸ ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι μὲ σκοπὸ τὸν ἐπιηρεασμὸ τῆς συνειδήσεως τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου τῆς (προσηλυτισμῶς) χαρακτηρίζεται ἐπίσημα ἀπὸ τὸ Μπροῦκλιν «λατρεία». Γιὰ κάθε χιλιαστὴ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ «ἔργου» εἶναι ὑπόθεσις ὑπακοῆς στὸν Θεό, πρέπει νὰ ἀσκεῖται ἀκόμη καὶ παράνομα, π.χ. μεταξὺ μικρῶν παιδιῶν, ἀνθρώπων μειωμένης ἀντιλήψεως, ἀποκρύπτοντας τὶς ἀληθινὰς προθέσεις, χρησιμοποιώντας ψυχολογικὴ βία ἢ καὶ ἐξαπατώντας τὶς ἀρμόδιες γιὰ τὴν τήρησις τοῦ νόμου Ἀρχές («πολεμικὸς δόλος»).

Ἐπιτρέπεται ἕνα τέτοιο ἔργο; Ὁχι, γιατί τὰ ἐντυπα αὐτὰ πολλὰ φορὲς δημοσίευσαν διαβολικὲς διδασκαλίες «στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ» (δὲς παραδείγματα στὸ βιβλίον: Ἡ Σκοπιὰ: Ζωηρότερο φῶς ἢ πυκνότερο σκότος; ἸΑθῆναι 1977). Ὁ σιωνισμὸς π.χ. λογιζόταν ἄλλοτε ἀπὸ τὴ «Σκοπιὰ» κίνησις τοῦ «Ἰεχωῦδᾶ», ἐνῶ σήμερον ἡ ἐταιρεία ἰσχυρίζεται πῶς εἶναι «κίνημα τοῦ Διαβόλου»!

Ὅπως καὶ νὰ τὸ πάρομε τὸ ζήτημα ἢ «Σκοπιὰ» (ἄλλοτε ἢ τώρα, ἀναλόγως) «διδάσκει ψεῦδη καὶ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸ Σατανᾶ». «Τὸ ποτήριον» καὶ ἡ τράπεζα τῶν δαιμονίων ὀρίσκειται στὴ Βαβυλῶνα τῆς Μεγάλης, λέει ἡ ἐταιρεία (Σκοπιὰ 15.9.1980, σελ. 7) καὶ μεῖς ἀποδείξαμε πῶς αὐτὴ ἢ «Βαβυλῶνα ἢ Μεγάλη» εἶναι ἡ ἴδια ἢ χιλιαστικὴ ἐταιρεία. «Αὐτὴ διδάσκει ψεῦδη» καὶ «χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸ Σατανᾶ» (Σκοπιὰ 15.9.1980, σελ. 2).

Ἀλλὰ στὴ λεζάντα πού δημοσίευσάμε ἀναφέρεται πῶς «Ἡ λατρεία» περιλαμβάνει ὑπακοὴν στὸν Θεὸ κατὰ ἀπὸ διωγμοῦς, δὲν εἶναι αὐτὸ ἀξιοθαύμαστο; Ὁχι, γιατί ἢ χιλιαστικὴ ἐταιρεία κηρύττει πῶς «τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ»

τὸ ἐκφράζει ἢ ἴδια στοὺς ἀνθρώπους: «εἶναι ὁ ὁρατὸς ἐκπρόσωπος τοῦ Κυρίου ἐπάνω στὴ γῆ» (Σκοπιὰ 1955, σελ. 321) τὸ θέλημά τῆς «εἶναι θέλημα τοῦ Ἰεχωῦδᾶ. Ἄνταρσία ἐναντίον τῆς («ἐναντίον τοῦ Δούλου») εἶναι ἀνταρσία ἐναντίον τοῦ Θεοῦ» (Σκοπιὰ 1956, σελ. 270).

Καὶ οἱ διδασκαλίες πού δημοσιεύθηκαν ἄλλοτε στὴ «Σκοπιὰ», τὶς ὁποῖες ἢ ἴδια σήμερον διακηρύσσει γιὰ διαβολικὰς; δὲν ἀποδεικνύουν πῶς ἢ δημοσίευσί τους ἦταν θέλημα τοῦ Διαβόλου καὶ ὄχι θέλημα τοῦ Θεοῦ; Ναι, ἀλλὰ οἱ χιλιαστές διακήρυξαν ἄλλοτε τὶς διδασκαλίας ἐκείνες, νομίζοντας πῶς ἔκαναν ὑπακοὴν στὸ Θεό. Διῶχθηκαν γι' αὐτὲς ἀπὸ τὶς κυβερνήσεις; μήπως ὁ διωγμὸς ἐκεῖνος εἶχε σχέσι μὲ τὴ «λατρεία» τοῦ Θεοῦ; Ὁχι, γιατί σήμερον ἢ ἐταιρεία διδάσκει πῶς οἱ διδασκαλίες ἐκεῖνες εἶναι διαβολικὰς.

Μὲ τὸ «ἔργο» λοιπὸν ἢ χιλιαστικὴ ἐταιρεία δὲν ἀσκεῖ «λατρεία τοῦ Θεοῦ» ἀλλὰ στέλνει προπαγανδιστὰς στὰ σπίτια μας καὶ ἀσκεῖ ψυχολογικὴ βία πρὸς δύο κατευθύνσεις:

Τρομοκρατεῖ τὰ δύστυχα θύματά τῆς, λέγοντας πῶς ἂν δὲν μᾶς «δγάλουν ἀπὸ τὴ Βαβυλῶνα», δηλαδὴ κατὰ τὴ δικὴ τῆς ἀντίληψιν ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξο Ἐκκλησία, καὶ σφαγοῦμε γι' αὐτὸ τὸ λόγο στὸν Ἄρμαγεδῶνα, ὁ «Ἰεχωῦδᾶ» θὰ ζητήσῃ τὸ «αἷμα μας» ἀπὸ τὰ δικὰ τους χέρια!

Τρομοκρατεῖ ἀκόμη τοὺς ἀπλοὺς, ἀφελεῖς ἀνθρώπους λέγοντάς τους πῶς ἂν μείνουν ὀρθόδοξοι λατρεύουν τὸ Διάβολο καὶ γίνονται ὄργανα τοῦ Σατανᾶ, ὑπηρετοῦν στὴν «τράπεζα τῶν δαιμονίων» καὶ πίνουν τὸ «ποτήριον τῶν δαιμονίων».

Μάλιστα στὸ ἀνόσιο αὐτὸ παιχνίδι ἢ χιλιαστικὴ ἐταιρεία χρησιμοποιεῖ ἀκόμη καὶ τὴν ἁγία Γραφὴ γιὰ νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν Ἐκκλησίαν μας «ἀκάθαρτη». Ἄντὶ νὰ συγκλονισθῆ μὲ τοὺς λόγους τοῦ Ἡσαΐα νδ' 11, προτρέπει τοὺς ὀρθόδοξους νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Ἐκκλησίαν ἀσκώντας ψυχολογικὴ βία σὲ ἀφελῆ καὶ ἀκατατόπιστα άτομα, καὶ μάλιστα μπροστὰ στὶς πόρτες τους ἢ καὶ μέσα στὰ ἴδια τους τὰ σπίτια.

Ποῖος εἶναι ὅμως «ἀκάθαρτος»; Δὲν εἶναι ἐκεῖνος πού διακηρύττει διαβολικὰς διδασκαλίας στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ; Ναι, αὐτὸς εἶναι ἀκάθαρτος καὶ ἀσεβής. Τὸ ἔκανε αὐτὸ ἢ χιλιαστικὴ ὀργάνωσις; Πολλὰς φορὲς. Τὸ ἀποδεικνύουμε στὸ βιβλίον μας μὲ τὸν τίτλον «Ἡ Σκοπιὰ: Ζωηρότερο φῶς ἢ πυκνότερο σκότος;». Ἐπειδὴ λοιπὸν ἢ χιλιαστικὴ ὀργάνωσις διακήρυξε τόσας φορὲς διαβολικὰς διδασκαλίας στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἀκάθαρτη καὶ ἀσεβής καὶ θρασεῖα, ἀφοῦ ἰσχυρίζεται πῶς τάχα ἢ Ὀρθοδοξία εἶναι ἀκάθαρτη. Λοιπὸν γιὰ ποῖον μιλάει ὁ προφήτης Ἡσαΐας; Γιὰ τὴν χιλιαστικὴν ὀργάνωσις: «Σύρθητε, σύρθητε, ἐξέλθετε ἐκείθεν...!» (Ἡσ. νδ' 11).

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 14 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1-2 τεύχους.

ΑΠΟ ΤΟΝ Δ΄ ΨΑΛΜΟ

Τοῦ κ. ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ

Τὴν ἐπίκλησή μας δὲν τὴν ἀφήνουν ἀναπάντη οἱ οὐρανοί. Ὅταν τὴν κινή ἢ πίστη, ὅταν τὴν κραδαίνει ὁ ἀγνός πόθος, εἰσακούεται.

Ἄς μένουμε σ' αὐτὴ τὴ γλυκεῖα πεποίθησι. Ἐδῶ κάτω, ἀγωνιζόμεστε κρατερὰ. Ἔχουμε ὡσόσο πάντα τὸ αἶσθημα ὅτι εἶναι εὐθραυστο τὸ κάθε τι ποῦ πετυχαίνουμε. Ἄλλὰ ἄς μὴν ξεχνᾶμε ὅτι οἱ ἀληθινὰ ἀδύνατοι, ὅπως μᾶς διδάσκει ἡ βίβλος τοῦ Ἰώβ, εἶναι μονάχα ὅσοι παρατοῦν τὴν ὁδὸ τοῦ Κυρίου: «Οἱ ἐπιλανθανόμενοι ὁδὸν δικαίων ἠσθένησαν» (κτ' 4). Ὅποιος μένει προσκολλημένος στὸ θεῖο θέλημα, δὲν ἔχει νὰ φοβηθῆ τίποτε. Ὅποιος δοκιμασίες καὶ ἂν τὸν βροῦν. Ὅσα δεινὰ καὶ ἂν τὸν πλήξουν. Σὰν ἀπευθυνθῆ στὸν Ὑψιστο, θὰ βρῆ ἀνταπόκριση. Καὶ ἔτσι, θ' ἀναφωνήσῃ μαζί με τὸν Προφητάνακτα: «Ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς με» (Ψαλμ. δ' 2). Εἶναι μιὰ φωνὴ ποῦ θὰ πηγᾶσῃ μὲς ἀπὸ ψυχικὴ ἄνεση. Ὅταν τ' ἀγκάθῃ θὰ ἔχουν παραμερισθῆ καὶ ἐκλείψει.

«Πολλοὶ λέγουσι τίς δεῖξει ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ; Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου» (στῆχ. 7). Ἡ ἀπολογία μου στοὺς ἀπίστους εἶμαι ἐγὼ ὁ ἴδιος. Ἄς κοιτάξουν τὴ ζωὴ μου. Ἄς δοῦν τὸ φέγγος τῆς, ποῦ σκορπιζεῖ καὶ διαλύει τὰ σκοτάδια. Κήρυγμά σου εἶναι τὰ γνήσια τέκνα σου. Μὲ ὅ,τι συμβαίνει στὸν βίό τους, σὰν σὲ ἀνοικτὸ βιβλίον, παίρνουν τὸ χαρμῶδὸ μῆνυμά σου ὅσοι ἔχουν εὐθεία προαίρεση, καθαρὴ καρδιά (πρβλ. Ματθ. ε' 8). Ἀτενίζοντας τὴ ζωὴ τῶν Ἁγίων σου, ἔχουν νὰ κάνουν μετὰ τὴν ἀκατανίκητη πειθῶ σου.

Ἐγὼ ὁ Δαβὶδ, ἐκπροσωπώντας ὅλους ὅσοι σὲ πιστεύουν ἀνεπιφύλακτα, βεβαιῶνω τὸν κόσμον γιὰ σένα. Ὅχι μόνο μ' αὐτὸν τὸν Ψαλμὸ τῆς εὐγνωμοσύνης μου, ἀλλὰ καὶ μὲς ἀπὸ τὰ βάσανά μου, ἀπ' ὅπου μ' ἐβγαλες. Ἡ προσωπικὴ μου ζωὴ εἶναι μαρτυρία σου. Ἔτσι, φαντάζω

«πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη» (Ματθ. ε' 14), ποῦ ὅλοι τὴ θεωροῦν. Εἶμαι μιὰ λάμψη τῆς χαρᾶς σου. Μιὰ ἀπόδειξη τοῦ ὅτι ὑπάρχεις καὶ βασιλεύεις.

«Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι καὶ ὑπνώσω, ὅτι σὺ κατὰ μόνας ἐπ' ἐλπίδι κατώκισάς με» (στῆχ. 9). Δὲν περιορίζεσαι στὸ νὰ μ' ἀφήνης νὰ πολεμῶ καὶ ν' ἀγωνίζομαι. Μοῦ δίνεις καὶ τὴν ποθεινὴ ἀνάπαυση. Μὲ εἰσάγεις στὴν εἰρήνη σου, ποῦ εἶναι σὰν τὸν ἀνάλαφρο ὕπνον.

Τὸ Πνεῦμα σου, σὰν αὔρα, δυναμώνει τὴ φλόγα τῆς ἐλπίδας μέσα μου καὶ τὴ φυλάει ἀσθητῆ. Μακάριος ὁποιος ἔχει τὴν ἐλπίδα σου. Τίποτε δὲν τὴ διαψεῦδει. Τίποτε δὲν εἶναι ικανὸ νὰ τὴ στομῶσῃ. Αὐτὴ εἶναι ἡ πρόγευση τοῦ Παραδείσου. Ἡ ἀνυπόμονη ὑποσχετικὴ φωνὴ σου.

Βρίσκομαι ἐδῶ στὴ γῆ «πάρκοικος καὶ παρεπίδημος» (Α' Πέτρ. β' 11). Ἀλλὰ ἡ ἐλπίδα μου ἀφαίρει τὸ αἶσθημα τῆς μοναξιάς. Μὲ κάνει νὰ νιώθω «οἰκεῖος» σου (Ἐφ. β' 19). Καὶ μοῦ παρέχει γαλήνη ἀκύμαντη, μιὰ πνευματικὴ θαλπωρὴ, στὴν ἐρημιὰ ποῦ μὲ κυκλώνει σὰν σὲ παγερὴ νύχτα.

Ἄν κάτι με πικραίνει καὶ με κεντᾶ κατὰβῆτα, εἶναι ἡ ἀπορία: Πῶς ὑπάρχουν τέκνα σου ποῦ δὲν μποροῦν νὰ εἰσέλθουν σ' αὐτὴ τὴ βεβαιότητα; Γιατί δὲν ἀποσοῦν τὴν καρδιά τους ἀπὸ τὰ φθαρτὰ, τὰ ἐπικηρα καὶ ἀνώφελα στηρίγματα τοῦ κόσμου τούτου; Καὶ ἀναφωνῶ μετὰ πόνο: «Υἱοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε θαρκαρδίοι; Ἴνα τί ἀγαπάτε ματαιότητα καὶ ζητεῖτε ψεῦδος;» (στῆχ. 3). Ἡ πυξίδα τῆς πίστεως ποῦ ὀδηγεῖ τὸ πνεῦμα μου, ποῦ κατευθύνει τὸν λογισμό μου, δὲν με ἀφήνει νὰ σὰς δεῖξω τὴν «κατανόηση» ποῦ ἴσως διψᾶτε. Μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ συμβιβασθῶ μετὰ τὴ νοοτροπία σας, ποῦ «ὄλη κεῖται ἐν τῷ πονηρῷ» (πρβλ. Α' Ἰω. ε' 19).

Δὲν σὰς ἔχω ξεγράψει. Τὸ θεῖο ἔλεος ποῦ φανερώθηκε ἀπέναντί μου, μ' ἐμπνέει νὰ μοιράζομαι τὴν ἐλπίδα. Νὰ θέτω καὶ σὰς, ὅσο καὶ ἂν ἡ ἐπιμονὴ σας στὸ Κακὸ ἀπογοητεύῃ, κάτω ἀπὸ τὰ φτερά τῆς. Τὸ «ἕως πότε» μου δὲν εἶναι πικρὸ ἄνθος τῆς ἀγανάκτησης. Εἶναι γλυκὸ ἄνθος τῆς αἰσιοδοξίας. Ὡς τὴ στερνὴ πνοὴ τοῦ ἐδῶ σπῆ γῆ, ὁ ἁμαρτωλὸς, ἀκόμα καὶ ἂν φαίνεται πωρωμένος στὸ ἔπακρο, δὲν ἀποκλείεται καθόλου νὰ μεταστραφῆ, ν' ἀνανήψῃ καὶ νὰ κερδίσῃ ἔτσι τὴν Ἐδέμ.

«Οἰκτεῖρήσόν με καὶ εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου» (στῆχ. 16). Ὅταν σοῦ μιλῶ ἱκετευτικά, Κύριε, ποτὲ δὲν ξεχωρίζω τὸν ἑαυτὸ μου ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἁμαρτωλούς. Σοῦ προσεύχομαι καὶ γιὰ ὅσους ἀπ' αὐτοὺς δὲν αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη νὰ σοῦ ζητήσουν ἄφεση. Δὲν με πτεεῖ ἡ ἀφωνία τους. Μὴν ξεδιακρίνοντας τὸν καθένα τους ἀπὸ μένα, σοῦ δέομαι καὶ γι' αὐτούς. Τίποτε δὲν με κάνει ν' ἀπελπισθῶ γιὰ λογαριασμὸ τους. Γιατὶ θεὸς νὰ σώσῃς ὅλους καὶ ὄχι μερικούς. «Τοῦ παρὰ τὰ σύνεργα στὸ βάθος πᾶνε,) τοῦ διχτυοῦ ὁ φελλὸς ψηλὰ στὸ κύμα πλέει.) Ἔτσι εἶμαι κι ἐγὼ: ποτὲ μου δὲν βουλιάζω». (Αὐτοὶ οἱ στίχοι ἀπὸ τὸν Β' Πυθιόνικο τοῦ Πινδάρου γιὰ τὸν Ἰέρωνα τὸν Αἰτναῖο, μεταφρ. Θρασ. Σταύρου, θὰ ταίριαζαν ἐδῶ στὸ στόμα τοῦ Δαβὶδ).

Ὄντως, ἡ προσευχὴ, ἀκόμη καὶ ἡ πιὸ προσωπικὴ, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἔχη ἀποκλειστικὸ χαρακτήρα. Ἡ καρδιά μας, ἂν εἴμαστε ἀληθινὰ πνευματοφόροι, εἶναι πανδοχεῖο. Τὰ ὅσα ψιθυρίζει ἢ βοᾷ πρὸς τὸν οὐρανὸ, εἶναι μιὰ ἀγκαλιὰ ποῦ κλείνει μέσα τῆς πολλούς πλησίον μας.

Ἄς μάθουμε αὐτὴ τὴν ἐκκλησιολογικὴ γλῶσσα, ποῦ χρησιμοποιεῖ πρῶτο ἐνικὸ πρόσωπο ἀντὶ τοῦ πρώτου πληθυντικοῦ.

«ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ»

15νθήμερη Ἐφημερίδα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Εἶναι τὸ πνευματικὸ, μαχητικὸ ὄργανο τοῦ κάθε χριστιανοῦ. Πληροφορεῖ, ἐνημερώνει καὶ κατατοπίζει τὸ λαὸ πάνω σ' ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικά, πνευματικὰ καὶ θρησκευτικὰ ζητήματα ποῦ ἀπασχολοῦν τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο. Κυκλοφορεῖ τὴν 1η καὶ 16 κάθε μῆνα.

Ε Π Ι Κ Λ Ι Ρ Α

Ὁ νέος Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κατὰ τὸ 1981 εἶναι ὁ Καθηγητὴς κ. Ἰωάννης Καρμίρης. Τὸ γεγονός ὅτι τὸν θῶκο αὐτὸν κατέχει μύστης τῆς ἱερῆς ἐπιστήμης, περιποιεῖ τιμὴ στὸ σῶμα τῶν Ἑλλήνων θεολόγων καὶ προσφέρει στὴν Ἐκκλησία μας ἰδιαίτη χαρὰ.

Στὸ ἀνώτατο πνευματικὸ Ἰδρυμα τῆς χώρας, οἱ ἀξίες τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ θάλλονται καὶ διατηροῦνται, ὡς τὰ κατ' ἐξοχὴν ἐθνικὰ ζῶπυρα, μὲ φωτεινὸ ἐνδιαφέρον. Ἡ ἐφεινὴ λοιπὸν ἀνάδειξη, μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας, ὡς πρῶτου τῆ τάξεως ἐνὸς διεθνοῦς φήμης πολιοῦ διδασκάλου τῆς Θεολογίας ἔχει εὐρύτηρη σημασία ἀπὸ μιὰ προσωπικὴ ἐπιβράβευση τῆς σοφίας του. Εἶναι καὶ ἓνας συμβολισμὸς εὐγλωττος γιὰ τὸ τί συνιστᾷ τὴν οὐσία τῆς λειτουργίας τῆς Ἀκαδημίας μας: τὸ πνεῦμα ποῦ κληροδότησαν στὸ Γένος οἱ Ἕλληνες Πατέρες.

Ζακχαῖοι τοῦ καιροῦ μας.

ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΜΑΣ, ὑπάρχουν ἁμαρτωλοὶ ποῦ ἡ πόρωση δὲν τοὺς κυρίενσε. Σύμβολοι τοὺς ὁ Ζακχαῖος, ποῦ μᾶς θυμίζει τὴν ἱστορία του ἢ α' Κυριακῆ τοῦ μηνὸς αὐτοῦ. Σ' ἔνα ἀπὸ τὰ νεότερα Κυριακοδρομια, διατυπώνεται μιὰ ἄμορφη σκέψη. Ὅτι ὁ ἀρχιτελώνης, ἀνεθασμένος στὴ συγκομορέα, εἶναι τύπος κάθε ἁμαρτωλοῦ, ποῦ ἡ μετάνοια τὸν ὑψώνει ἀπὸ τὰ γήινα διαφέροντα. Στὸ νοητὸ δένδρο τῆς μετάνοιας, κάθε τέτοια ψυχὴ εἶναι ἓνας καρπὸς ὄριμος. Ἄρκει μιὰ κλήση, γιὰ νὰ τὸν δοῦμε πεσμένον στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸ ἔγινε μὲ τὸ Ζακχαῖο, ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀπηύθυνε ἐκεῖνο τὸ «σπεύσας κατὰβηθ». Μὲ παρόμοιο λόγο ἀγάπης καὶ οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας μποροῦν νὰ πετυχαίνουν αὐτὴ τὴ σωτήρια πύση, ἀπεινόμενοι στοὺς Ζακχαῖους τοῦ καιροῦ μας.

Ἀπαραίτητο φρόνημα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου —ὅπως ἄλλωστε γενικὰ γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τοῦ προορισμοῦ μας ὡς χριστιανῶν— εἶναι ἀπαραίτητο τὸ ταπεινὸ φρόνημα. Στὴν ἐποχὴ μας, ἐποχὴ τόσο δύσκολη γιὰ τὴν ἀποστολὴ τοῦ κληρικοῦ, τοῦ χρειάζονται πολλὰ προσόντα. Καὶ ἀρετὲς καὶ μόρφωση καὶ φυσικὰ χαρίσματα. Πάνω ὅμως ἀπ' ὅλα, τὸ νὰ τρέφει χαμηλὴ ἰδέα γιὰ τὸν ἑαυτὸ του.

Μιὰ μεγάλη δόξα τοῦ ἐφημεριακοῦ σώματος τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κρονστάνδης (10' αἰ.), γράφει στὸ περίφημο βιβλίον του «Ἡ ἐν

Χριστῷ ζωὴ μου» (ἑλλ. μεταφρ., Ἀθῆναι 1974, ἔκδ. «Ἀσπύριος», σ. 67): «Ὡ πόση ὑπερηφάνεια εἶναι ταμειυμένη μέσα μας! Αὐτὸ, λέμε, τὸ ξέρω. Ἐκεῖνο, δὲν τὸ ἔχω ἀνάγκη. Αὐτὸ, δὲν εἶναι γιὰ μένα. Τὸ ἄλλο, μοῦ εἶναι περιττό... Τὸ ἐγὼ μας εἶναι ὁ ποῦ μεγάλος σοφιστής».

Ἄς ἐνστεροισθεῖ θαθεῖα κάθε σημερινὸς ποιμένας ψυχῶν αὐτὸ τὸ μάθημα. Προερχεται ἀπὸ ἓνα ἱερέα, ποῦ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ὑπῆρξε πρωταθλητὴς στὴν ταπεινοφροσύνη, διήρνεσε σταδιοδρομία κατάρφωτη ἀπὸ θαυμασιὰ τόπαια ὡς ἀγωνιστῆς τοῦ Ἐδαγγελίου.

Φωτίζει τὴν ἀποστολὴ τῶν ποιμένων.

ΟΣΙΟΣ ΙΣΙΔΩΡΟΣ ὁ Πηλοσιώτης, ἐπιλεγόμενος ἔτσι γιὰτὸ μόνασε κοντὰ στὸ Πηλοῦσιο, τοποθεσία στὴν περιφέρεια τῆς αἰγυπιακῆς Ἀλεξάνδρειας, τιμᾶται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία στὶς 4 τοῦ μηνός. Εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς λιγότερο γνωστοὺς Πατέρες τοῦ χρυσοῦ αἰῶνα τῆς, συγγενῆς στὶς ἰδέες μὲ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο. Ἐκτὸς τῶν ἐκπάγων ἀρετῶν του, ἔλαμψε καὶ μὲ τὸ λιγιστὸ ἀλλὰ πολὺτιμο σὲ οὐσία συγγραφικὸ τοῦ ἔργου, ἰδίως δὲ μὲ τὶς ἐπιστολές του, ποῦ εἶναι πλημμυρισμένες ἀπὸ θεῖα Χάρη. Στὰ κείμενά του, φανερῶνται ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον γύρω ἀπὸ τὴν ἀποστολὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ ἱεροῦ Κλήρου. Τὰ σχετικὰ ρητὰ του εἶναι ἓνας μικρὸς γαλαξίας φωτεινῶν διδασμάτων ποιμαντικῆς δεοντολογίας, ποῦ ἀξίζει νὰ μελετῶνται ἀπὸ κάθε ἐργάτη τοῦ νοητοῦ Ἀμπελώνα.

Ἡ πίστη τῆς Χανααναίας.

Ἡ ΠΙΣΤΗ ΤΗΣ ΑΛΛΟΦΥΛΗΣ γυναίκας, γιὰ τὴν ὁποία μιᾶ τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα τῆς 6' Κυριακῆς τοῦ μηνός, ἀναγνωρίσθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο ὡς «μεγάλη» (Ματθ. ιε' 28). Ἡ Χαναναία ἀντιμετώπισε ἀκλόνητη τὴ δοκιμασία, στὴν ὁποία ὑπέβαλε τὴν πίστη τῆς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴ σιωπὴ του ἀρχικὰ καὶ τὰ περιφρονητικὰ του λόγια κατόπιν —καὶ τὴ μὲν καὶ τὰ δὲ χωρὶς ἀνταπόκριση στὴν πραγματικὴ, τὴν ἀγαθὴ του διάθεση—. Καὶ τέλος, πέτυχε νὰ ἐκπληρωθεῖ τὸ αἶτημά της: Ἡ ἴαση τῆς κόρης τῆς. Εἶναι ὄντως ἓνα ἀξιομίμητο ὑπόδειγμα γιὰ μᾶς. Συνήθως, ἰκετεύοντας γιὰ κάτι τὸ Θεό, ἔχουμε τὴν ἐνδόμωχη ἀπαίτηση νὰ πραγματοποιηθεῖ εὐθὺς αὐτὸ ποῦ τοῦ ζητᾶμε. Ἐχουμε πίστη ἀνυπόμονη, ἄρα λιγώπνη. Δὲν εἶναι ὡς ἐκεῖνη τῆς Χανααναίας. «Ἡ πίστη μας», λέει ἓνας παλαιὸς Ἅγιος, «δὲν εἶναι ἀρκετὸ ν' ἀνθεῖ στὸν καιρὸ τῶν ἀμέσων θεῶν ἀποκρίσεων. Πρόσπει νὰ διατηρεῖται σφριγηλὴ καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς θείας σιωπῆς, διάστημα δοκιμασίας».

Ειδήσεις που ενδιαφέρουν τους Έφημεριους

ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ίδιαίτερη μέριμνα για τὸ στηριγμὸ τῆς οἰκογενείας, δείχνει τὸν τελευταῖο καιρὸ ἡ Ποιμαίνουσα Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὸ θέβαια δὲν σημαίνει πὼς παλαιότερα βρισκόταν ἡ οἰκογένεια ἔξω ἀπὸ τὰ ἐνδιαφέροντά Της. Ὅσο ὅμως πληθύνονται τὰ προβλήματα πὸ ζῶνουν κυριολεκτικὰ τὸν ἱερὸ αὐτὸ θεσμό, τόσο καὶ ἡ ἐπαγρύπνηση τῆς Ἐκκλησίας αὐξάνει.

Γράφονται τὰ παραπάνω μὲ ἀφορμὴ ὠρισμένα πρόσφατα γεγονότα: Τῆ σθεναρῆ στάση τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπέναντι στὴν ἐπιχειρούμενη τροποποίηση διατάξεων τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου, σὲ ἀρκετὰ σημεῖα τῆς ὁποίας διαφωνεῖ Κλῆρος καὶ Λαός. Τὴν παραγγελία τῆς Ἱ. Συνόδου πρὸς τὴς Ἱ. Μητροπόλεις καὶ τοὺς ἐφημεριους νὰ συμπαραστέκονται στοὺς πολυτέκνους καὶ τὴν «Πανελλήνια Ἐνωσι Φίλων τῶν Πολυτέκνων». Τὴν ἔκδοση καὶ δωρεὰν διανομὴ τοῦ φυλλαδίου «Πρὸς τὸ Λαό», σὲ 200.000 ἀντίτυπα, ἀφιερωμένο στὸ θέμα «Ἡ οἰκογένεια σὲ κίνδυνο». Τῆ διοργάνωση δημόσιας συζητήσεως στὴν αἴθουσα τοῦ «Παρνασσοῦ», μὲ θέμα «Ἡ οἰκογένεια μπροστὰ σὲ νέα προβλήματα». Τὴς πληροφορίες, σύμφωνα μὲ τὴς ὁποῖες ὅλοι οἱ ἐνοριακοὶ ναοὶ καὶ τὰ φιλόπρωχα ταμεῖα ἐνίσχυσαν, κατὰ προτεραιότητα, οἰκογένειες μὲ προβλήματα, στὴν περίοδο τῶν Ἑορτῶν. Τέλος καὶ τὴν εἰδικὴ σειρὰ ἀρθρῶν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» πὸ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ τεῦχος τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1981 γιὰ τὴν ὑπογεννητικότητα ἡ ὁποία μαστίζει τὴ χώρα μας.

ΕΠΙΛΥΣΗ

ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Μὲ ἐγγραφοῦ τῆς ἡ Δ. Ι. Συνόδου ἐξέφρασε πρὸς τὸν Ὑπουργὸ Οἰκονομικῶν κ. Μ. Ἐβερτ τὴς εὐχαριστίες τῆς πρὸς τὴν Κυβέρνηση καὶ τὸν ἴδιο, γιὰ τὴν ἐπίλυση τοῦ χρονίζοντος θέματος χορηγήσεως χρονοεπιδόματος καὶ στοὺς ἐφημεριους. Στὸ ἐγγραφο τὸνίζεται ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτὴ τῆς Πολιτείας ἀποκαθιστᾷ τὴν μέχρι τώρα ἄδικη μισθολογικὴ διαφορὰ τῶν ἐφημεριων καὶ τοὺς ἐξιώνει πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς πρὸς τὸ ἐνιαῖο μισθολόγιο.

Τὸ ἐγγραφο καταλήγει ὡς ἐξῆς: «Τὴν πρᾶξιν ταύτην τῆς Κυβερνήσεως ἐκτιμᾷ δεόντως ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία προσβλέπει εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐφημεριων μὲ μητρικὴν στοργήν.

γὴν, ἀγάπην καὶ κατανόησιν διὰ τὰ δίκαια αἰτήματα αὐτῶν, οὕτως ὥστε ἐξασφαλιζομένων τῶν ἀπαραιτήτων οἰκονομικῶν προϋποθέσεων διαβιώσεως, νὰ δυναθοῦν οὗτοι νὰ προσφέρουν ἐαυτοὺς εἰς τὴν ἐπιτέλειαν τοῦ πολυπλεύρου πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἔργου αὐτῶν».

ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΤΟΥ Ι.Σ.Κ.Ε.

Ἡ νέα διοίκηση τοῦ Ι.Σ.Κ.Ε., ὅπως προέκυψε ἀπὸ τὴς τελευταῖες ἐκλογές, συγκροτήθηκε σὲ σῶμα ὡς ἐξῆς: π. Νικ. Αὐγερινόπουλος, πρόεδρος· π. Σπυρ. Κοράκης, ἀντιπρόεδρος· π. Δημ. Πλατῆς, γεν. γραμματέας· π. Γεώργ. Χατζηδογιαννάκης, ταμίας. Γιὰ τὴν Ἐπιτροπὴ Δημοσίων Σχέσεων ἐκλέχθησαν π. Δημ. Κλουτσός, πρόεδρος· π. Ἄθαν.

Ρούκαλης, π. Ἄγγ. Παπαθανασίου, π. Χρ. Χριστοδούλου· π. Δημ. Κονταξῆς, σύμβουλος. Γιὰ τὴν Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ οἱ πατέρες Διον. Ἀργυράτος, Διον. Παπαγεωργίου καὶ Κων. Παπαθεοδώρου.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ

ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

Ἡ θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς 28 Δεκεμβρίου 1980, πὸ ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν, μεταδόθηκε τηλεοπτικὰ καὶ ἐγχρωμα σὲ χῶρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, σχολιάσθηκε εὐρύτατα, γιὰ τὴς ἐντυπώσεις πὸ προκάλεσε ἀνάμεσα σὲ ρωμαιοκαθολικοὺς καὶ προτεστάντες Εὐρωπαίους.

Εἶναι γνωστὸ πόσο οἱ μὴ ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ τῆς Δύσεως θαυμάζουν τὴ λειτουργικὴ Παράδοση τῆς Ἀνατολῆς. Εὐχῆς ἔργο, λοιπόν, εἶναι οἱ μεταδόσεις αὐτές νὰ ἐπαναλαμβάνονται, ὥστε νὰ ἀκτινοβολῆ ἡ μεγαλοπρέπεια, ἡ κατανυκτικότητα, οἱ συμβολισμοί, ἡ τάξι τῶν Ἀκολουθιῶν, αὐτὸ τοῦτο τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΨΑΛ-

ΤΙΚΗΣ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ

Ἡ Ἀναστάσιω μεταξὺ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου προκάλεσε ἡ ἀπόφαση τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, πὸ κοινοποιήθηκε στὰ Δημόσια Ταμεῖα. Σύμφωνα μ' αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ συνυπολογίζεται ἡ ἱεροψαλτικὴ προϋπηρεσία τῶν Ἱερέων καὶ τὰ χρήματα πὸ εἰσέπραξαν, νὰ ἐπιστραφοῦν ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθέντα.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀποφάσεως θὰ ἔχη ὡς ἀποτέλεσμα τὴ μείωση τῶν ἀποδοχῶν καὶ σὲ ὠρισμένες περιπτώσεις τὸν βαθμολογικὸ ὑποβιβασμό. Ἀξίζει νὰ σημειωθῆ ὅτι τόσο ἡ Ἱ. Σύνοδος, ὅσο καὶ ὁ Ι.Σ.Κ.Ε. καὶ πολλοὶ Κληρικοὶ εἶχαν ἐγκαίρως ζητήσῃ τὴ νομικὴ ρύθμιση τοῦ θέματος, γιὰ νὰ προληφθῆ ἡ ἐξέλιξη αὐτὴ, ἀλλὰ δὲν εἰσακούσθηκαν ἀπὸ τοὺς ἀρμοδίους Κυβερνητικοὺς παράγοντες.

Πληροφορίες ἀναφέρουν ὅτι ἡδη ἡ διοίκηση τοῦ Ι.Σ.Κ.Ε. ἔκανε ἐκ νέου διαβήματα στὴν Κυβέρνηση καὶ ἔλαβε ἐνθαρρυντικὰ ὑποσχέσεις γιὰ τὴ ρύθμιση τοῦ προβλήματος πὸ προέκυψε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Π. ΛΕΚΚΟΣ